

Úradný vestník

Európskej únie

C 318

Zväzok 47

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

22. december 2004

Číslo oznamu

Obsah

Strana

I Informácie

.....

II Úvodné akty

Výbor regiónov**55. plenárne zasadnutie dňa 16. a 17. júna 2004**

2004/C 318/01	Stanovisko Výboru regiónov K Tretej správe o hospodárskej a sociálnej súdržnosti	1
2004/C 318/02	Stanovisko z vlastnej iniciatívy Výboru regiónov k Nízko-nákladovým aerolíniám a územnému rozvoju	7
2004/C 318/03	Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o modernizovaní sociálnej ochrany pre väčší počet pracovných miest a lepšie pracovné miesta - celkovému prístupu prispievajúcemu k zarábaniu v práci	12
2004/C 318/04	Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie pre Radu, Európsky parlament, Európsky hospodársky a sociálny výbor, a Výbor regiónov stanovujúcemu hlavné línie pre druhé kolo komunitárnej iniciatívy EQUAL, týkajúcej sa transnárodnej spolupráce pri presadzovaní nových prostriedkov boja proti všetkým formám diskriminácie a nerovností v súvislosti s trhom práce „Voľný pohyb dobrých nápadov“	15
2004/C 318/05	Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o propagácii družstevných spoločností v Európe	17

SK

2004/C 318/06	Stanovisko Výboru regiónov K „Návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o konečnej energetickej efektívnosti a o energetických službách“	19
2004/C 318/07	Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o úlohe e-Vlády pre budúcnosť Európy	22
2004/C 318/08	Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o nevyžiadanych komerčných správach, nazývaných aj „spam“	24
2004/C 318/09	Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o Budúcnosti európskej regulačnej politiky v audiovizuálnej oblasti	27
2004/C 318/10	Stanovisko Výboru regiónov k „Návrhu rozhodnutia Rady o zriadení Európskeho fondu pre utečencov na obdobie 2005-2010“	30

II

(Úvodné akty)

VÝBOR REGIÓNOV

55. PLENÁRNE ZASADNUTIE DŇA 16. A 17. JÚNA 2004

Stanovisko Výboru regiónov K Tretej správe o hospodárskej a sociálnej súdržnosti

(2004/C 318/01)

Výbor regiónov,

SO ZRETELOM NA oznámenie Komisie – Tretia správa o hospodárskej a sociálnej súdržnosti (COM(2004) 107 final);

SO ZRETELOM NA žiadosť Európskej komisie zo dňa 18. februára 2004 o jeho názor na vec v súlade s článkom 265(1) Zmluvy zakladajúcej Európske spoločenstvo;

SO ZRETELOM NA rozhodnutie svojho predsedu zo dňa 27. januára 2004 poveriť Komisiu pre politiku územnej súdržnosti úlohou zostaviť dané stanovisko;

SO ZRETELOM NA svoje stanovisko k Štruktúre a cieľom Európskej regionálnej politiky v kontexte rozširovania a globalizácie: zahájenie rozpravy (CdR 157/2000 fin); ⁽¹⁾

SO ZRETELOM NA svoje stanovisko k oznámeniu Komisie – Druhá správa o hospodárskej a sociálnej súdržnosti (CdR(74) 2001 fin); ⁽²⁾

SO ZRETELOM NA svoje stanovisko k oznámeniu Komisie – Prvá správa o činnosti o hospodárskej a sociálnej súdržnosti (CdR(101) 2002 fin); ⁽³⁾

SO ZRETELOM NA svoje stanovisko k oznámeniu Komisie – Druhá správa o činnosti o hospodárskej a sociálnej súdržnosti (CdR(391) 2002 fin); ⁽⁴⁾

SO ZRETELOM NA svoje stanovisko z vlastnej iniciatívy k Územnej súdržnosti zo dňa 10. apríla 2003 (CdR 388/2002 fin); ⁽⁵⁾

SO ZRETELOM NA svoju výhľadovú správu o „Riadení a zjednodušení štrukturálnych fondov po roku 2006“ (CdR 389/2002 fin); ⁽⁶⁾

SO ZRETELOM NA návrh stanoviska (CdR 120/2004 rev.1) prijatý dňa 5. mája 2004 Komisiou pre politiku územnej súdržnosti (spravodajcovia: Vito D'Ambrosio, predseda regiónu Marche (IT, PSE) a Michael Schneider, štátny tajomník oblasti Sasko-Anhaltsko vo Federálnej vláde (DE, EPP);

⁽¹⁾ Ú.v. C 148 z 18.5.2001, s.25

⁽²⁾ Ú.v. C 107 z 03.5. 2002, s.27

⁽³⁾ Ú.v. C 66 z 19. 3. 2003, s.11

⁽⁴⁾ Ú.v. C 256 z 24.10.2003, s.13

⁽⁵⁾ Ú.v. C 244 z 10.10.2003, s.23

⁽⁶⁾ Ú.v. C 256 z 24.10.2003, s. 1

SO ZRETELOM NA oznámenie Európskej komisie z 12. mája 2004 s názvom Európska politika zblížovania – Strategický dokument;

KEĎŽE Tretia správa o súdržnosti je ďalším krokom smerom k vypracovaniu návrhov pre formovanie európskej politiky súdržnosti po roku 2006 v kontexte rozširovania EÚ;

KEĎŽE vo svetle regulácií štrukturálnych fondov ohlásených na júl tohto roka bol Výbor regiónov (VR) vyzvaný, aby úplne skomentoval návrhy Európskej komisie;

KEĎŽE hlavným meradlom pre hodnotenie Výboru je naďalej cieľ stanovený v článku 158 Zmluvy o ES, t.j. posilnenie hospodárskej a sociálnej súdržnosti s cieľom podporiť celkový harmonický rozvoj Spoločenstva. Zredukovanie rozdielov na úrovni vývoja rôznych regiónov a zredukovanie deficitu vývoja najviac znevýhodnených oblastí je tiež tým najvýznamnejším príspevkom k posilneniu úlohy regionálnych a miestnych úradov v Európskej únii;

KEĎŽE návrh Ústavy EÚ posilňuje cieľ súdržnosti zavedením svojho územného rozmeru, ako ho žiada Výbor regiónov pri niekoľkých príležitostiach;

KEĎŽE Tretia správa Európskej komisie o súdržnosti objasňuje, že regionálna a štrukturálna politika musí byť naďalej spoločnou úlohou pre členské štáty, miestne a regionálne úrady a Európsku úniu;

KEĎŽE už vyvinuté snahy musia pokračovať, aby sa zredukovalo zaostávanie v konkurencieschopnosti a zabezpečilo vyrovnanjšie územné rozloženie všetkých faktorov prispievajúcich ku konkurencieschopnosti.

prijal nasledovné stanovisko na svojom 55. plenárnom zasadnutí dňa 16. a 17. júna 2004 (schôdzi zo 16. júna).

VÝBOR REGIÓNOV

zredukovať sociálno-ekonomické rozdiely v rozšírenej Európskej únii. Tento prístup podporuje Výbor regiónov od začiatku ako akt solidarity s novými členskými štátmi;

Všeobecné aspekty

1. víta Tretiu správu o hospodárskej a sociálnej súdržnosti. Táto je, podobne ako Druhá správa, kompletným dokumentom poskytujúcim podrobné informácie predovšetkým o politikách, ktorými sa riadi EÚ;

2. považuje za pozitívne výsledky dosiahnuté počas posledných rokov v oblasti súdržnosti a pozitívny dopad regionálnej politiky Európskej únie s ohľadom na posilňovanie sociálnej a hospodárskej súdržnosti Spoločenstva ako celku; tiež opakuje, že politika súdržnosti schválená zmluvami, je tým najmocnejším a najdôležitejším nástrojom používaným na uplatňovanie princípov solidarity a spolupráce, čím predstavuje jeden z hlavných základných kameňov integrácie medzi ľuďmi a územiami Únie;

3. berie do úvahy skutočnosť, že s rozširovaním sa EÚ sa bude zvyšovať počet obyvateľov Európskej únie z 380 miliónov (EÚ-15) na 454 miliónov (EÚ-25) alebo 485 miliónov (EÚ-27) obyvateľov. Ale v porovnaní s nárastom počtu obyvateľov o približne 20 % sa HDP EÚ zvýši len o 5 %! Priemerný HDP na 1 obyvateľa poklesne o 12,5 %. Namiesto súčasných 84 miliónov obyvateľov bude v budúcnosti žiť 123 miliónov občanov EÚ v zaostávajúcich regiónoch;

4. víta prioritu, dávanú európskou politikou súdržnosti novým členskými štátom, potvrdzujúc záväzok Európskej únie

5. všíma si skutočnosť, že napriek dosiahnutému pokroku väčšina sociálno-ekonomických problémov v regiónoch bývalej EÚ-15 bude pretrvávať, ako je jasne uvedené v Tretej správe o súdržnosti. To sa okrem iného vzťahuje na zaostávanie, pokiaľ ide o HDP/obyvateľa, vysokú nezamestnanosť, nízky hospodársky rast, nedostatok výdavkov na výskum a vývoj a priamych zahraničných investícií;

6. zdôrazňuje, že v Európe s 25 alebo dokonca 27 členskými štátmi bude sociálno-ekonomická nerovnováha ešte väčšia, a preto bude nevyhnutné riadiť sa politikou územnej, sociálnej a hospodárskej súdržnosti, ktorá berie do úvahy vplyvy globalizácie na hospodárstvo a jej dôsledky, pokiaľ ide o progresívnu liberalizáciu medzinárodného obchodu;

7. potvrdzuje, že regionálny rozmer politiky súdržnosti, pokiaľ ide o harmonický rozvoj Únie ako celku posilňovaním sociálnej a hospodárskej súdržnosti, ako je uvedené v článku 158 Zmluvy zakladajúcej Európskeho spoločenstva, je dnes viac ako kedykoľvek predtým platný a vhodný. Okrem toho, Výbor regiónov (VR) by rád zdôraznil dôležitosť vytvárania systematickej finančnej podpory pre regionálny rozmer v Spoločenstve a štátnu tvorbu politiky.

8. podporuje návrhy na posilnenie partnerstva a spolupráce medzi miestnymi, regionálnymi, národnými orgánmi a orgánmi Spoločenstva v celom procese programovania, realizácie a hodnotenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu; a vyzýva Komisiu, aby podporovala členské štáty, aby využívali možnosť pre uzatváranie trojstranných dohôd, kde je to potrebné;

9. ďalej konštatuje, že práce na dosahovaní cieľa lisabonskej stratégie zaostávajú za harmonogramom;

Zdroje pre budúcu politiku súdržnosti

10. berie do úvahy, že finančný návrh Komisie pridelí 0,41 hrubého národného dôchodku (s nárastom na 0,46 pri zahrnutí pomoci pre rozvoj vidieka a rybárstvo) a vyčlenenie 336,3 miliardy EUR na financovanie troch cieľov (78 % cieľ zblížovania; 18 % cieľ regionálnej konkurencieschopnosti a zamestnanosti a 4 % cieľ územnej spolupráce) je prijateľným kompromisom pre budúcu politiku súdržnosti;

11. ďalej verí, že ak sa dosiahne politika súdržnosti zodpovedajúca ambíciám Únie pre Lisabonskú stratégiu, pre daný účel môže byť vyčlenených aspoň 0,46 % hrubého národného dôchodku, ako k tomu došlo v roku 1999 u EÚ s 15 členmi;

12. súhlasí s Európskou komisiou, že rozpočet navrhovaný Európskou komisiou je dostatočný na udržanie podpory pre regióny v súčasnej Európskej únii a zároveň na pomoc novým členským štátom na rovnakom základe, ak sa dá zaručiť, že zdroje budú rozdeľované spravodlivo a budú sa sústreďovať na najväčšie problémy;

13. víta skutočnosť, že pre finančné transfery novým členským štátom sa udržiava strop absorpcie vo výške 4 % národného HDP a že zdroje prevádzané ako súčasť politiky rozvoja vidieka a rybárstva sa v danom výpočte uznávajú;

Cieľ zblížovania (1) na podporu rastu a vytvárania pracovných miest v najviac zaostávajúcich členských štátoch a regiónoch

14. víta návrh v Správe o súdržnosti, že nový Cieľ zblížovania by mal zahŕňať okrem regiónov (na úrovni NUTS II) s HDP/obyvateľa pod 75 % priemeru EÚ (EÚ-25) aj tie regióny, ktoré sú postihnuté takzvaným štatistickým efektom;

15. tiež víta skutočnosť, že predpisy pre súčasný Cieľ 1 sa budú dodržiavať a aplikovať v celej rozšírenej únii;

16. podporuje návrh na zahrnutie Kohézneho fondu do nového Cieľa zblížovania. To sa vzťahuje na uplatňovanie 90 % kritérií pre výber členských štátov s nárokom na pomoc z Kohézneho fondu, ako aj zosúladienie programov Cieľa 1 s opatreniami Kohézneho fondu v oblasti infraštruktúry. Pretože Kohézny fond je financovaný z finančných prostriedkov na Cieľ 1, úhrady z tohto fondu sa musia brať do úvahy po rozdelení zostávajúcich zdrojov Cieľa 1; pre tie členské štáty, ktoré v budúcnosti už nebudú oprávnené v dôsledku rozšírenia, sa môže politické riešenie nájsť iba medzi členskými štátmi.

17. žiada, aby rozdelenie zdrojov v novom Ciele 1 bolo naďalej vykonávané zohľadňovaním objektívnych a transparentných kritérií založených na problémoch a potrebách regiónov, ktorým sa pomáha. Vzorce definované v Berlíne a Kodani pre súčasné obdobie financovania by sa v princípe mali používať naďalej. Regionálne bohatstvo a nezamestnanosť by sa však mali brať do úvahy viac než v súčasnosti;

Štatistický efekt

18. všíma si súčasné údaje Európskej komisie, podľa ktorých 17 regiónov s približne 19 miliónmi obyvateľov by stratilo podporu „tradičného“ Cieľa 1 len preto, že priemer HDP/obyvateľa v EÚ poklesne v dôsledku rozšírenia (takzvaný štatistický efekt);

19. víta návrh Komisie nájsť riešenie pre tieto regióny v rámci nového Cieľa zblížovania;

20. zaznamenáva návrh Komisie, že prechodná úprava pre zaostávajúce regióny postihnuté štatistickým efektom sa skončí v roku 2013. Výbor by však rád zdôraznil, že na základoch rovnakého zaobchádzania by sa postihnuté regióny nemali automaticky vylúčiť z novej postupne zavádzanej podpory podľa nového Cieľa konkurencieschopnosti a zamestnanosti vo finančnom období po roku 2013. Akákoľvek budúca postupne zavádzaná podpora by sa mala určovať podľa sociálno-ekonomickej situácie týchto regiónov na konci ďalšieho finančného obdobia;

21. vidí ako prijateľný kompromis návrh predložený komisiárom Barnierom, že tieto regióny by mali mať nárok na začiatku ďalšieho finančného obdobia na 85 % prídely pre regióny „klasického“ Cieľa 1, ktorý by sa znížil do konca finančného obdobia na 60 %, ak si to vyžiada vyčlenenie adekvátnych rozpočtových zdrojov, v súlade s návrhmi Komisie pre finančnú perspektívu rokov 2007-2013. Zároveň však schvaľuje zámer Komisie zahrnúť do svojho budúceho návrhu na reguláciu také ustanovenie, podľa ktorého by tieto regióny mohli dostať 100 % dotácie, ak fondy, vyčlenené na Cieľ 1 neboli plne využité. Také nevyužité fondy by boli uložené do rezervy, ktorá by sa mohla prerozdeliť v každom členskom štáte v polovici programového obdobia 2007-2013;

Kontrola štátnej pomoci

22. všima si návrh Európskej komisie, aby tieto regióny v starých a nových členských štátoch, ktoré spadajú pod nový cieľ zbližovania, mali nárok na štátnu pomoc v súlade s článkom 87(3)(a) Zmluvy o EÚ aj v budúcnosti;

23. žiada, aby všetky regióny postihnuté štatistickým efektom spadali pod článok 87(3)(a) počas celého obdobia pomoci;

24. Žiada, aby všetky regióny postihnuté prirodzeným efektom (regióny s postupným zavádzaním pomoci) prešli z článku 87.3(a) na článok 87.3(c) počas obdobia pomoci

Cieľ regionálnej konkurencieschopnosti a zamestnanosti (2)

25. schvaľuje návrh Komisie vytvoriť cieľ pre všetky regióny, ktoré nespádajú do typológií Cieľa zbližovania a zdôrazňuje, že zvláštna pozornosť by sa mala venovať regiónom s významnými sociálno-ekonomickými problémami a požiadavkami na dôležité a štrukturálne úpravy, definované podľa jednotných kritérií; tiež schvaľuje fakt, že tento nový cieľ sa má aplikovať na regionálnu úroveň ako celok;

26. podporuje voľbu Komisie založiť intervenciu nového Cieľa konkurencieschopnosti a zamestnanosti na prístupe, ktorý zahŕňa celé regionálne územie a otázky súvisiace s Lisabonskými a Gothenburgskými stratégiami bez prehliadania služieb všeobecného záujmu; spektrum možných opatrení však musí byť dosť široké na to, aby obsahlo pestrosť a rozmanitosť európskych regiónov v integrovanom prístupe k regionálnej politike;

27. V snahe o Lisabonské stratégie vyzýva Komisiu, aby identifikovala a aplikovala dobré praktiky zistené v predchádzajúcich programoch inovačných konaní ako usmer-

nenie pre „inovačné a vedomostné hospodárske“ intervencie, aby sa predišlo nákladnej a neúspornej nezmyselnej činnosti;

28. schvaľuje skutočnosť, že regióny, ktoré už nemajú nárok na podporu podľa (nového Cieľa zbližovania) kvôli pozitívnemu vývinu, teraz budú začlenené do nového Cieľa konkurencieschopnosti a zamestnanosti, pod názvom „postupné zavádzanie“; Výbor žiada, aby sa postup podobný postupu zavedenému za tých istých okolností pre obdobie 2000-2006 aplikoval aj na regióny, ktoré prirodzene presahujú prah 75 % priemeru na obyvateľa hrubého domáceho produktu EÚ 15. Toto by umožnilo pružnejšie využívanie fondov takým spôsobom, že by sa skonsolidoval aj hospodársky rozvoj regiónov, ktorých zlepšená situácia je prirodzená.

29. schvaľuje prepojenie medzi Európskou stratégiou zamestnanosti a opatreniami ESF (European Science Foundation = Európska nadácia pre vedu); potvrdzuje, v súlade s princípom subsidiarity, potrebu väčšej a lepšej angažovanosti regiónov a miestnych úradov pri plánovaní a realizácii opatrení ESF. Tieto intervencie by mali byť konzistentné s Európskou stratégiou zamestnanosti a jej národným komponentom, Národným plánom pre zamestnanosť. Tiež by mali byť konzistentné s ostatnými regionálnymi plánmi, ktoré majú dopad na regionálne trhy práce a zahŕňajú iniciatívy, ktoré sa momentálne realizujú v rámci programu Equal (programu rovnosti).

30. žiada, aby zdroje novej línie prvku konkurencieschopnosti boli rozdelené medzi členské štáty na základe objektívnych a transparentných sociálnych, hospodárskych a územných kritérií podľa problémov a potrieb v regiónoch, ktorým sa pomáha; žiada, aby rozdelenie zdrojov na konkurencieschopnosť a zamestnanosť členskými štátmi medzi svoje regióny zohľadnilo územný rozvoj, regionálnu konkurencieschopnosť a sociálne a hospodárske ukazovatele celej EÚ;

Riadenie štátnej pomoci

31. žiada Európsku komisiu, aby urýchlene predložila návrhy na budúce štátne pomoci uvedené v článku 87(3)(c) Zmluvy a zvažuje, ako sa dá územná diferenciácia pretvoriť na pravidlá a nariadenia pomocou vhodných spoľahlivých ukazovateľov, pretože je nevyhnutné ponechať územnú diferenciáciu ako súčasť politiky štátnej pomoci, čo umožní cielené verejné investície tam, kde to môže napraviť zlyhanie trhu, aby sa dosiahol cieľ územnej súdržnosti. Pritom treba dbať o to, aby sa vyhlo prílišným diskrepanciám medzi povolenými hornými hranicami určenými pre susedné regióny;

32. žiada pre regióny, ktoré nespĺňajú konvergenčné kritériá, aby aj tieto mohli nasledovať štrukturálny rozvoj a znižovať rozdiely medzi regiónmi podľa princípu subsidiarity. Toto zahŕňa zachovanie ustanovení článku 87 ods. 3 písmena c pre regióny s potrebami štrukturálneho prispôbenia, definované podľa jednotných kritérií;

33. žiada, aby v prípade regiónov so štrukturálnymi nevýhodami vychádzajúcimi z ich geografickej alebo demografickej situácie, tieto regióny nakoniec mali úžitok podľa ustanovenia článku 87 (3) c Zmluvy o založení EÚ.

Cieľ európskej územnej spolupráce (3)

34. vyjadruje ocenenie vytvorenia špecifického cieľa pre medzinárodnú, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu a pre zdieľanie finančných prostriedkov, navrhovaných pre územnú spoluprácu;

35. podporuje uznávanie námorných hraníc v rámci cezhraničnej spolupráce a myslí si, že popri členských štátoch by sa mohli aj regióny zúčastňovať na procese definovania a výbere námorných hraníc oprávnených pre pomoc;

36. žiada, aby medziregionálna spolupráca bola v EÚ naďalej podporovaná. Je znepokojujúce, že Správa o súdržnosti zabezpečuje podporu pre medziregionálnu spoluprácu len v rámci regionálnych programov. Odkaz na možnosti pomoci v rámci regionálnych programov je len málo nápomocný, pretože podpora komplexných programov spolupráce potom závisí od definície vnútorných stratégií regionálnej politiky. Okrem toho je nutné prijať kroky, aby sa zabezpečilo, že cezhraničná spolupráca sa môže vyskytovať aj na vonkajších, aj na vnútorných hraniciach, vrátane „starých“ hraníc;

37. žiada, aby bez ohľadu na bod 36 boli regióny, ktoré si to želajú, schopné spojiť riadenie programov slúžiacich cieľu spolupráce so svojimi pravidelnými programami;

38. víta návrh na vytvorenie „nového právneho nástroja“ pre cezhraničnú spoluprácu a vyzýva Európsku komisiu, aby lepšie definovala svoje úlohy a dôležitosť a tiež aby zaistila, že to nepovedie k nijakému omeškaniu zahájenia a zavedenia nových programov a že budú pokračovať existujúce snahy o spoluprácu;

39. hodnotí ako pozitívum vytvorenie „nového susedského nástroja“ a zdôrazňuje dôležitosť urýchlenej aktivácie tohto nového nástroja, aby sa mohol používať v novom programovom období na základe skúseností získavaných v súčasnosti v rámci programu Interreg;

40. vyzýva Európsku komisiu, aby navrhla nový právny nástroj na uľahčenie decentralizovanej medziregionálnej spolupráce, o ktorej sa rozhodlo na regionálnej a miestnej úrovni;

41. odporúča, aby rôzne nástroje územnej spolupráce podporovali zriadenie a posilnenie sietí miest a navyše iniciatívy zriaďovania decentralizovanej spolupráce medzi miestnymi úradmi;

Opatrenia pre špecifické územné charakteristiky

42. víta skutočnosť, že tak ako v minulosti, Európska komisia navrhuje v súlade s článkom 299(2) Zmluvy (a) včleniť do nového Cieľa zbližovania špecifický program odškodnenia nevýhod najvzdialenejších regiónov a (b) vytvoriť „Grand Voisinage Action“ (Iniciatívu veľkého susedstva) pre tieto regióny v nových programoch „Európskej územnej spolupráce“, s cieľom poskytnúť im hospodárske zdroje potrebné k tomu, aby efektívne zohrali svoju úlohu ako aktívna hranica EÚ a tak prispeli k Európskej integrácii. Vyzýva však Európsku komisiu, aby objasnila návrhy koordinácie takých ustanovení s novo navrhovanou iniciatívou „Grand Voisinage“ (Veľké susedstvo) a cieľom územnej spolupráce;

43. vyjadruje ocenenie snahy realizovanej s cieľom zväziť mestské problémy v rámci širšej regionálnej a národnej stratégie, ale vyzýva Európsku komisiu, aby lepšie definovala kritériá spôsobilosti mestských oblastí, majúce na mysli úlohu, ktorú hrajú mestá druhej a tretej kategórie v zabezpečovaní vyrovnaného rozvoja v regiónoch;

44. verí, že mestský rozmer regionálnej politiky by sa nemal zameriavať len na obnovu miest, ale aj na úlohu mestských oblastí ako hospodárskych hnacích motorov regiónu a vzťah medzi mestami a vidiekom.

45. podporuje návrhy Európskej komisie zvyšovať účasť miest na realizácii mestského rozmeru, v súlade s princípom subsidiarity;

46. víta názor Komisie na regióny so štrukturálnymi nevýhodami spájanými s ich geografickou a demografickou situáciou, akými sú hornaté, málo zaľudnené a ostrovné regióny. Výbor tiež naliehavo žiada, aby sa tam, kde je to oprávnené, a s riadnym ohľadom na závažnosť prevládajúcich podmienok, prijali konkrétne opatrenia s cieľom integrácie týchto regiónov do vnútorného trhu za čestných podmienok. Pritom by sa mali ako kritérium brať do úvahy vysoké náklady na zaručenie základných služieb obyvateľstvu niektorých regiónov kvôli ich územným a demografickým črtám.

Prepojenia na ostatné sektorovo založené politiky

47. potvrdzuje, že politika súdržnosti musí byť považovaná za horizontálnu politiku v podpore hospodárskej a sociálnej súdržnosti založenej na udržateľnom rozvoji, a že hrá nevyhnutnú úlohu v procese integrácie medzi ľuďmi a územiami Únie. Všetky politiky Spoločenstva musia hrať úlohu pri dosahovaní tohto cieľa súdržnosti.

48. zaznamenáva zámer Európskej komisie integrovať iniciatívu Leader + do hlavnej tendencie, ale vyjadruje záujem o začlenenie rozvoja vidieka do druhého piliera PAC kvôli jeho skromnej úrovni regionalizácie a prevládajúcej úlohe poľnohospodárskej produkcie, a žiada Európsku komisiu, aby zaistila, aby sa širším vidieckym oblastiam dostalo maximálneho povzbudenia zúčastňovať sa na opatreniach pod hlavičkou Prístupnosť a služby všeobecného záujmu línie Konkurencieschopnosti;

49. domnieva sa, že programovanie musí byť koordinované medzi výdavkami na rozvoj vidieka v rámci druhého piliera spoločnej poľnohospodárskej politiky a výdavkami v rámci nového Cieľa 2 (Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť), a že táto koordinácia by sa mala realizovať na regionálnej úrovni;

50. víta skutočnosť, že sa musí vytvoriť jednotný nástroj pre rozvoj vidieckych a rybárskych oblastí. Výbor vyzýva Komisiu, aby objasnila, ako má tento nástroj fungovať mimo cieľa zblížovania a domnieva sa, že tento nástroj by mal dať prioritu opatreniam, ktoré sa zaoberajú najškodlivejšími aspektmi vidieckych oblastí, ako je vyludňovanie, starnúca populácia a nedostatok potenciálu pre miestne generovaný rozvoj;

51. požaduje, aby sa opatrenia v rámci nariadenia EÚ o rozvoji vidieka rozšírili na poľnohospodárske a poľnohospodárstvu príbuzné oblasti, vrátane poľnohospodárskych služieb. Keď sa rozdeľia zdroje, musia sa podniknúť kroky

na zabezpečenie toho, aby sa zohľadnili aj ciele zblížovania a potreba zdrojov, z ktorých by sa platili opatrenia vychádzajúce z úloh pridelených pod reformu CAP (Spoločná poľnohospodárska politika);

Zjednodušenie riadenia štrukturálnych fondov

52. víta návrh Európskej komisie udržiavať ústredné prvky systému programovania a riadenia pre budúce uplatňovanie štrukturálnych fondov, ako napríklad viacročný rámec, strategický prístup v rámci jednotného logického rámca, podporu verejno-súkromných partnerstiev na regionálnej úrovni a posilňovanie partnerstva medzi rôznymi sférami správy: miestnej, regionálnej, národnej a európskej;

53. požaduje, aby sa regióny viac angažovali na účinnom a transparentnom systéme pre monitorovanie, vyčleňovanie, rozdeľovanie a využívanie peňazí zo štrukturálnych fondov;

54. zaznamenáva, že Komisia prijala mnoho návrhov od miestnych a regionálnych úradov na zjednodušenie správy fondov, napríklad:

- obmedzením definície programov len na úroveň priority a tým upustením od doplnenia programu,
- pôsobením programov v budúcnosti len ako programov financovaných z jedného fondu a umožnením Európskemu fondu pre regionálny rozvoj (ERDF) a Európskemu sociálnemu fondu (ESF) financovať zostávajúce aktivity súvisiace s ľudským a fyzickým kapitálom a
- dodržiavaním jednotného systému programovania pre Kohézny fond a pre dopravné a infraštrukturálne projekty ERDF;
- decentralizáciou finančnej kontroly v záujme zjednodušenia a v súlade s princípom proporcionality;

55. zdôrazňuje, že zjednodušovanie postupu programovania pre Komisiu by nemalo viesť k ťažkostiam pre regionálne a miestne orgány, alebo pre vlastníkov projektov. Preto vytvorenie programov jednotných fondov v novom Ciele 1 by napríklad mohlo viesť k vytvoreniu viacerých programov, ktoré by neuláhčovali úlohu regiónov. Lepšie by bolo, keby sa ponechali súčasné pravidlá pre operačné programy, a len by sa upustilo od požiadaviek na integráciu finančných prostriedkov v prípade prioritných tém a programových opatrení. Okrem toho by sa malo umožniť, operačné programy zahŕňali susediace regióny, vrátane spoločného finančného plánovania;

56. naliehavo žiada Komisiu, aby pri zjednodušovaní regionálnej politiky brala do úvahy „uhol pohľadu užívateľa“;

57. žiada Európsku komisiu, aby objasnila, akú úlohu budú hrať navrhované politické rámcové dokumenty vo vzťahu k fáze programovania na národnej/regionálnej úrovni, a aké dôsledky bude mať ročné zostavovanie návrhov národných správ o činnosti. Výbor regiónov sa domnieva, že sa do úvahy bude brať ústavná situácia členských štátov a žiada o zaistenie, aby bola príprava týchto politických rámcových dokumentov založená na rovnakom partnerstve v súlade s princípom subsidiarity;

58. považuje za dostatočné pre európske inštitúcie zameriavať sa na priority a výsledky najviac každé dva roky. Táto skúška by sa mohla uskutočniť na Jarnom európskom summite, ktorý sa má sústreďiť na lisabonskú a gothenburskú agendu. Takýmto spôsobom sa realizácia programov na regionálnej úrovni neomešká a ich štruktúra sa nezmení;

59. konštatuje, že Európska komisia neprijala návrh VR na úpravu n+2 predpisu s n+3 predpisom, pretože toto by zredukovalo problémy spojené s realizáciou veľkých projektov a vyzýva Komisiu, aby znovu posúdila tieto návrhy (miestnych a regionálnych úradov) a v prípade, že by sa rozhodla ich zamietnuť, aby poskytla vyčerpávajúce vysvetlenie.

Brusel, 16. júna 2004

predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko z vlastnej iniciatívy Výboru regiónov k Nízko-nákladovým aerolíniám a územnému rozvoju

(2004/C 318/02)

Výbor regiónov,

so zreteľom na rozhodnutie svojho grémia zo dňa 19. marca 2004 a piaty odsek Článku 265 Zmluvy zakladajúcej Európske spoločenstvo vypracovať stanovisko k úlohe, ktorú hrajú nízko-nákladové aerolínie v územnom rozvoji a inštruovať Komisiu pre politiku územnej súdržnosti, aby vykonala prípravné práce;

so zreteľom na stanovisko (CdR 388/2002 fin) zo dňa 9. apríla 2003 o Teritoriálnej súdržnosti (spravodajca: pán Ramón Luis Valcárcel Siso, predseda autonómnej komunity Murcia (ES/EPP));

so zreteľom na svoje stanovisko zo dňa 15. mája 2002 k Návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o poskytovaní finančnej pomoci Spoločenstva na zlepšenie environmentálnych funkčných charakteristík systémov nákladnej dopravy (COM(2002) 54 final – 2002/0038 COD) (CdR 103/2002 fin) ⁽¹⁾;

so zreteľom na svoje výhládové stanovisko ku Kapacite regionálnych letísk (CdR393/2002) ⁽²⁾ prijaté dňa 2. júla 2003 (spravodajca: pán Bob Verburg, viceguvernér provincie Noord-Holland, NL, EPP);

so zreteľom na Smernice pre uplatňovanie článkov 92 a 93 zmluvy o ES a článku 61 súhlasu Európskeho hospodárskeho priestoru (EEA) so štátnou pomocou v leteckom sektore COM(1994) 350 final;

so zreteľom na rozhodnutia Súdneho dvora C-159/91 a C-160/91 zo dňa 17. februára 1993 k prípadu „Christian Poucet proti Assurances Générales de France a Caisse Mutuelle Régionale du Languedoc-Roussillon“ a C-82/01 zo dňa 24. októbra 2002 k prípadu „Aéroports de Paris proti Komisii Európskych spoločenstiev“;

⁽¹⁾ Ú. v. C 278 zo dňa 14.11.2002, s. 15

⁽²⁾ Ú. v. 256 zo dňa 24.10.2003, s. 47

so zreteľom na stanovisko (CdR 63/2004 rev.1) prijaté dňa 5. mája 2004 Komisiou pre územnú kohéznú politiku (spravodajca: pán Keymer, vedúci okresnej rady v Tandridge (UK/EPP));

Keďže:

- 1) Exponenciálny rozvoj nízko-nákladových dopravných spoločností v Európe umožnil rozvoj siete služieb, ktoré poskytujú medziregionálne letecké spojenia z bodu do bodu, ako aj spojenia z regiónov na medzinárodné centrálné letiská.
- 2) Neustály rozvoj tejto siete má jasný a neodškriepiteľný regionálny rozmer; umožňuje spojenie medzi regiónmi; podporuje mobilitu občanov, podporuje hospodársky rozvoj a rast zamestnanosti, podporuje cestovný ruch, napomáha regenerácii okrajových a hlavne menej rozvinutých regiónov, a tým má pozitívny dopad na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť v Európe.
- 3) Nedávne rozhodnutie Európskej komisie v prípade Ryanair/Charleroi (Belgicko) potvrdzuje podporu Komisie pre ďalší rozvoj sektora nízko-nákladových aerolínií, avšak zdôraznilo neistotu, ktorá existuje s ohľadom na ďalší rozvoj medziregionálnych leteckých spojení pre regióny, ich letiská a aerolínie, ktoré poskytujú lacné služby, ako aj pre podnikateľskú obec a bežného občana.
- 4) Rozumnosť investície vynaloženej regiónmi v ich letiskovej infraštruktúre a aerolíniami v oblasti nízko-nákladových služieb bola spochybnená aplikovaním európskych pravidiel hospodárskej súťaže a štátnej pomoci Komisiou.
- 5) Táto situácia výrazne oslabuje príležitosť pre verejné orgány zamerať sa na investície verejného sektora do letiskovej infraštruktúry a leteckých služieb, kde je to v súlade s potrebou zlepšenia hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v Európskej únii.

prijal nasledovné stanovisko na svojom 55. plenárnom zasadnutí dňa 16. a 17. júna (schôdza zo dňa 17. júna).

Názory Výboru regiónov

letecké služby poskytované z regionálnych letísk, vrátane služieb poskytovaných nízko-nákladovými dopravnými spoločnosťami, umožňujú rýchlejší a jednoduchší prístup regiónov k hlavným strediskám v EÚ a v zbytku sveta;

Úvod

Výbor regiónov

1. zdôrazňuje, že príprava oznámenia od Európskej komisie o regionálnych letiskách a príprave revidovaných smerníc k úlohe štátnej pomoci pri podpore rozvoja regionálnych letísk a leteckých služieb, predstavuje príležitosť na zaistenie zrozumiteľnosti vyžadovanej na zabezpečenie realizácie pozitívnej úlohy, ktorú hrajú nízko-nákladové služby pri podpore regionálneho rozvoja;

2. víta príležitosť prijať názor na vec pred prípravou práce Komisie, aby názory Výboru mohli inšpirovať dokumenty Komisie;

3. potvrdzuje, že stanovisko Výboru na Kapacitu regionálnych letísk (CdR 393/2002), prijaté dňa 2. júla 2003, predstavuje základný podklad pre tieto názory;

4. opakuje svoj názor, že regionálne letiská sa musia považovať za aktívum, ktoré je obzvlášť dôležité pre rozvoj regionálnych a miestnych ekonomík;

5. dáva Komisii do pozornosti, že sociálny a hospodársky význam leteckej dopravy bude rásť s rozširovaním sa Únie, a že

6. zdôrazňuje, že regionálne letiská sú ďalším prvkom infraštruktúry prístupu k regiónom, ku ktorej tiež patria cesty, železnica atď. a práve tak ako sú v týchto prístupových módoch podporované investície z verejného sektora, rovnako by mali byť uľahčované a podporované aj investície z verejného sektora do infraštruktúry regionálnych letísk; Výbor ďalej víta, že Európska komisia akceptuje podporu spustenia regionálnych leteckých služieb poskytovaných z týchto letísk, vrátane služieb poskytovaných nízko-nákladovými dopravnými službami;

7. zdôrazňuje Európskej komisii, že kľúčové záležitosti, ktoré je potrebné brať do úvahy, sú:

— dôležitosť identifikácie regionálnych letísk a regionálnych leteckých služieb ako dôležitého nástroja pomoci regionálnym a miestnym orgánom podporovať rozširovanie územnej súdržnosti a rozvoja;

— príspevok, ktorý rozvoj regionálnych letísk a regionálnych leteckých služieb prináša pre širšie vytváranie pracovných príležitostí, regeneráciu, sociálne začlenenie a regionálne a miestne programy hospodárskeho rozvoja;

- významná úloha, ktorú môžu nízko-nákladové letecké služby hrať pri podpore trvalo udržateľného hospodárskeho rozvoja malých a stredných regionálnych letísk;
- podpora Komisie pri poskytovaní zrozumiteľných smerníc, ktoré sa dajú použiť pri posudzovaní budúceho používania finančných prostriedkov verejného sektora na podporu rozvoja siete regionálnych leteckých služieb.

Odporúčania Výboru regiónov

ÚZEMNÁ SÚDRŽNOSŤ A ROZVOJ

1. Doprava je kľúčovým faktorom v hospodárskej a sociálnej integrácii Európy. S rozšírením Európskej únie dôjde k väčšej mobilite pracovnej sily, čo povedie k väčšej sociálnej vzájomnej výmene. To postupne zvýši význam siete regionálnych leteckých služieb, vrátane služieb poskytovaných nízko-nákladovými dopravnými spoločnosťami, ktoré zabezpečujú spojenia medzi regiónmi. Dôležitosť leteckej dopravy pre rozvoj sociálneho usporiadania EÚ vzrastie. Existencia regionálnych letísk a medziregionálnych leteckých služieb je preto skutočne prepojená na hospodársky a sociálny rozvoj regiónov.

2. Regionálne letiská umožňujú rýchlejší a jednoduchší prístup k regiónu. Letecké služby poskytované z regionálnych letísk zabezpečujú spojenia medzi bodmi regiónov, ako aj linky z regiónu na medzinárodné centrálné letiská. Takéto služby umožnia občanom v ostrovných spoločenstvách, regiónoch v strednej a východnej Európe a krajinách na okraji EÚ viac participovať v Európe a tak podporujú sociálne začlenenie.

3. Ďalší rozvoj siete regionálnych leteckých služieb by mal umožniť občanom podniknúť spiatocné cesty z akéhokoľvek regiónu v EÚ do hlavných hospodárskych, politických a výskumných stredísk v členskom štáte a v Európskej únii v priebehu jedného dňa stráveného na ceste.

4. Rozvoj regionálnych letísk a leteckých služieb, vrátane služieb poskytovaných nízko-nákladovými dopravnými spoločnosťami, sa musí uskutočniť ako súčasť rozvoja intermodálneho systému dopravy, ktorý slúži hospodárskym, environmentálnym a sociálnym cieľom regionálneho rámca Komisie pre územnú súdržnosť.

5. Rozvoj regionálnych letísk a regionálnych leteckých služieb musí byť naplánovaný v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja, kde rozvoj vystačí pre potreby súčasnosti bez narušenia schopnosti budúcich generácií uspokojiť svoje potreby.

6. Regionálne letiská majú nadbytok kapacity v priestore terminálov a stopách pristávacích dráh, ktoré sa dajú využiť na zabezpečenie medziregionálnych leteckých služieb z bodu do bodu, ktoré dopĺňajú zásobovacie letecké služby poskytované z regionálneho letiska na medzinárodné centrálné letiská.

Rozvoj siete medziregionálnych leteckých služieb preto môže pomôcť zmierniť tlak na medzinárodné centrálné a národné letiská. Nápor na takých centrálnych letiskách možno ďalej odľahčiť rozvojom istého počtu regionálnych letísk, ktoré budú slúžiť ako vstupné letiská na základe ich lokality, kapacity, zariadení a súčasných operácií. Poskytovanie nízko-nákladových medziregionálnych leteckých služieb má významnú úlohu, ktorú hrá v rámci rozvoja tejto širšej siete regionálnych leteckých služieb.

7. Pri zabezpečovaní plánovacieho rámca, v rámci ktorého sa môže uskutočniť rozvoj regionálnych letísk a medziregionálnych centrálnych leteckých služieb, sa musí verejný sektor usilovať o vhodnú rovnováhu medzi medziregionálnymi leteckými službami a leteckými službami z regiónu do centra. Táto rovnováha bude čiastočne funkciou hospodárskych a sociálnych cieľov jednotlivých regiónov.

8. Formulácia cestovných dohôd na celoeurópskej úrovni (napríklad Open Skies – Otvorená obloha) by nemali byť na úkor regionálnych letísk. Všetky také dohody alebo postupy musia vziať do úvahy širšie regionálne územné zretele a musia byť vyvážené, aby sa zachovala konkurencia medzi regiónmi.

ZÁVER

9. Regionálne letiská sú kritické vstupné body do regiónov. Letecké služby poskytované z regionálnych letísk, vrátane služieb zabezpečovaných nízko-nákladovými dopravnými spoločnosťami, majú potenciál na to, aby hrali kľúčovú úlohu pri prispievaní k územnej súdržnosti. Aby sa tento potenciál realizoval, je nutné zabezpečiť vyšší stupeň istoty, v rámci ktorej sa investície verejného a súkromného sektoru môžu uskutočniť. Je tomu tak hlavne v prípade týkajúceho sa investície do letiskovej infraštruktúry, investície, ktorá sa realizuje na dlhšie obdobie. Komisia by mala dať lepšie postavenie významnej úlohe regionálnych letísk a regionálnych leteckých služieb ako súčasti multimodálneho prístupu k rozvoju transeurópskych dopravných sietí. Komisia by mala hlavne brať ohľad na potenciál investovania do medziregionálnych leteckých služieb z bodu do bodu, aby doplnila rozvoj vysokorýchlostných železničných sietí.

HOSPODÁRSKA KONKURENCIESCHOPNOSŤ

10. Dostupnosť regionálnych leteckých služieb, a hlavne nízko-nákladových leteckých služieb, ktoré sú poskytované z regionálnych letísk, zlepšuje prístup ku globálnemu hospodárstvu. To, spolu s nízkymi mzdovými nákladmi a nákladmi na technické vybavenie spojenými so vzdialenými regiónmi, môže povzbudiť podnikateľskú obec, aby umiestnila hospodárske investície do regiónu. Existujúce podniky v regióne by mohli rozvíjať svoj podiel na trhu tým, že budú schopné dostať sa do iných častí členského štátu, EÚ a zbytku sveta.

11. Celkový hospodársky dopad, ktorý sa dá realizovať prostredníctvom rozvoja regionálnych leteckých služieb poskytovaných z regionálnych letísk, by sa mal zväziť podľa nasledovných štyroch hesiel:

- priamy dopad: zamestnanosť a príjem, ktorý úplne alebo zväčša súvisí s prevádzkou letiska;
- nepriamy dopad: zamestnanosť a príjem vytvorený v hospodárstve sledovanej oblasti v reťazci dodávateľov tovarov a služieb;
- vyvolaný dopad: zamestnanosť a príjem vytvorený v hospodárstve regiónu vydávaním príjmov priamych a nepriamych zamestnancov;
- katalytický dopad: zamestnávateľia a príjem vytvorený v regionálnom hospodárstve širšou úlohou letiska pri zlepšovaní produktivity podnikania a priťahovaní hospodárskych činností, ako napríklad investícia smerovaná do vnútrozemia a cestovný ruch smerovaný do krajiny.

12. Zlepšený prístup k európskym a medzinárodným trhom, ktorý je regionálne letisko schopné zabezpečiť, môže pomôcť pri zadržaní zručnej pracovnej sily v regióne. Rozvoj nízko-nákladových medziregionálnych leteckých služieb so základňou na regionálnom letisku môže zabezpečiť ďalšiu zamestnanosť a príležitosť na vzdelávanie, a to miestne aj v rámci regiónu ako celku. Hlavne umiestnenie technických a podporných služieb na regionálnom letisku zvýši dopyt v rámci regiónu po veľmi dobre školených inžinieroch a technikoch schopných podporovať letecký priemysel. Výsledný nárast v príležitostiach zamestnania v regióne znižuje potrebu sociálnej podpory a zároveň zvyšuje vytváranie bohatstva. Okrem toho nízko-nákladové aerolínie môžu pomôcť diverzifikácii, k tomu, aby letisko neslúžilo iba počas určitej sezóny, a k podpore turistických produktov a tým aj k zvýšeniu atraktívnosti regiónu pre turistov.

ZÁVER

13. Rozvoj nízko-nákladových leteckých služieb zabezpečujúcich medziregionálne letecké služby z bodu do bodu z regionálnych letísk môže fungovať ako katalyzátor regionálneho hospodárskeho rozvoja v súlade s hospodárskymi a sociálnymi cieľmi regionálneho rámca Komisie pre územnú súdržnosť. Rozvoj siete nízko-nákladových medziregionálnych leteckých služieb z bodu do bodu poskytovaných z regionálnych letísk môže byť hlavným faktorom pri zvyšovaní hospodárskej konkurencieschopnosti regiónov a tým EÚ.

ŠTÁTNA POMOC

14. Je pravdepodobné, že menšie regionálne letiská si vyžadujú finančné prostriedky z verejného sektoru, aby pokryli prevádzkové náklady a investície do novej infraštruktúry. Ako náhradu môžu ponúknuť potenciál fungovania ako základne pre regionálne letecké služby, ktoré zlepšia celkové úrovne dostupnosti vzdialenejším regiónom, čo postupne vyvolá významné hospodárske a sociálne prínosy v regióne, v ktorom pôsobia.

15. Je potrebné dať väčšiu váhu funkcii verejnej služby nízko-nákladových medziregionálnych leteckých služieb z bodu do bodu, ktoré sú poskytované z takýchto letísk a ktoré zabezpečujú prepojenie regiónu so zbytkom EÚ a sveta.

16. Investície verejného sektoru by sa mali použiť s využitím cieľeného prístupu na zabezpečenie infraštruktúry a služieb, ktoré poskytnú občanom príležitosť využiť ich spôsobilosti zlepšovaním hospodárskej konkurencieschopnosti regiónov.

17. Využívanie investícií verejného sektoru na zaistenie vyrovnaného rozšírenia hospodárskej činnosti v EÚ v súlade s cieľmi regionálnej politiky Komisie dosiahnuť trvalo udržateľnejšiu formu rozvoja znížením tlakov nadmernej koncentrácie, preťaženia a nepriechodnosti dopravného systému.

18. Akékoľvek zvažovanie úlohy investície verejného sektoru musí byť dostatočne pružné, aby mohlo odzrkadliť rôzny stupeň rozvoja v jednotlivých regiónoch v celej EÚ, a špecifické hospodárske a priestorové priority pre individuálny región, ako ich identifikujú príslušné regionálne a miestne orgány.

ZÁVER

19. Je nutné uviesť si, že je vo verejnom záujme udržiavať a rozvíjať sieť regionálnych leteckých služieb, vrátane služieb poskytovaných nízko-nákladovými dopravnými spoločnosťami, prevádzkovanými z regionálnych letísk. Starostlivo cieľené investície verejného sektoru môžu zabezpečiť pomerne rozsiahle vládne investície na oživenie národného hospodárstva, ktoré môžu viesť k výrazným prínosom pre miestne a regionálne hospodárstvo. Stiahnutie investícií verejného sektoru za týchto okolností môže viesť k strate príležitostí pre nízko-nákladové medziregionálne letecké služby, aby pôsobili ako katalyzátor pre zabezpečenie územnej celistvosti a zlepšenej hospodárskej konkurencieschopnosti. Rámec na použitie investícií verejného sektoru preto musí byť schopný brať do úvahy širšie vytváranie pracovných príležitostí, regenerácie, sociálneho začlenenia a environmentálnych, regionálnych a miestnych hospodárskych rozvojových programov v regióne.

POŽIADAVKY SMERNÍC K ŠTÁTNEJ POMOCI

20. Smernice by mali poskytovať dostatočnú zrozumiteľnosť toho, ako bude Komisia interpretovať európske pravidlá hospodárskej súťaže a štátnej pomoci, aby sa regionálnym a miestnym orgánom dostalo nevyhnutného usmernenia k pozitívnemu využívaniu investícií verejného sektoru na podporu realizácie potenciálu pre regionálne letiská a nízko-nákladových leteckých služieb, aby mohli prispievať k zabezpečovaniu cieľov regionálnej politiky Komisie.

21. Smernice musí vytvoriť Komisia s využitím úplnej konzultácie so zástupcami regionálnych a miestnych orgánov.

22. Smernice musia potvrdzovať a rešpektovať princíp regionálnej rozmanitosti. Musia odrážať rôzny stupeň rozvoja rôznych regiónov v celej Európskej únii. Musia zohľadňovať existenciu prirodzených prekážok v predmetných regiónoch, ako aj stupeň rozvoja ostatných dopravných prostriedkov v regióne a okrajový a závislý charakter hlavných letísk. Mali by umožňovať regionálnym a miestnym orgánom identifikovať určitú letiskovú infraštruktúru a regionálne letecké služby, ktoré majú regionálny význam, ak sú v súlade so špecifickými hospodárskymi a priestorovými prioritami identifikovanými dotknutými orgánmi.

23. Smernice by nemali obsahovať prísne alebo pevne aplikované medze. Namiesto toho by mali umožňovať regionálnym a miestnym orgánom, aby zvažili výhody investície verejného sektoru od prípadu k prípadu.

24. Mali by jasne formulovať, že investície do verejného sektora sú povolené pre podporu poskytovania regionálnych leteckých služieb iba pod tou podmienkou, že všetci doprav-

covia budú mať otvorený prístup k investíciám a že tieto budú pridelené podľa skôr uvedených kritérií. Tieto kritériá by mali obsahovať konkrétny prínos regionálnych ekonomík, ktoré vyplývajú z rozvoja nízko-nákladových medziregionálnych leteckých služieb fungujúcich ako katalyzátor investícií v regiónoch.

25. Mali by umožňovať investíciám verejného sektoru vytvárať významný prínos pre zriaďovacie náklady, vrátane regionálne zameraných marketingových kampaní financovaných prostredníctvom miestnych daňových príjmov, spojených so zriaďovaním takýchto služieb.

26. Smernice by mali umožniť zvažovanie investícií verejného sektoru do rozvoja poskytovania doplnkovej letiskovej infraštruktúry, ktorá je potrebná na podporu rozvoja nových regionálnych leteckých služieb.

27. Smernice by nemali byť obmedzené na ich používanie pri čistých princípoch trhového hospodárstva, ale mali by brať do úvahy aspekty širšieho sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja vyplývajúce z rozvoja nových regionálnych leteckých služieb, vrátane služieb poskytovaných nízko-nákladovými spoločnosťami.

28. Smernice musia podporovať rozvoj regionálnych letísk a medziregionálnych leteckých služieb ako súčasť širších trans-európskych dopravných sietí.

29. Smernice musia obsahovať požiadavky na investície, ktoré sa budú plánovať v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja, kde rozvoj vystačí pre potreby súčasnosti bez narušenia schopnosti budúcich generácií uspokojiť svoje potreby.

Brusel, 17. júna 2004

predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o modernizovaní sociálnej ochrany pre väčší počet pracovných miest a lepšie pracovné miesta – celkovému prístupu prispievajúcemu k zarábaniu v práci

(2004/C 318/03)

Výbor regiónov,

so zreteľom na oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o modernizovaní sociálnej ochrany pre väčší počet pracovných miest a lepšie pracovné miesta – celkový prístup prispievajúci k zarábaniu v práci (COM(2003)842 konečné);

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie zo dňa 5. januára 2004 poradiť sa o tomto texte s Výborom v súlade s článkom 265(1) Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva;

so zreteľom na rozhodnutie prijaté predsedom Výboru regiónov (VR) dňa 26. septembra 2003 nariadiť Komisii pre hospodársku a sociálnu politiku, aby zostavila stanovisko k danej veci;

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov (CdR 15/2003 fin ⁽¹⁾) k Prehľadu európskej stratégie zamestnanosti a smerniciam pre zamestnanosť na rok 2003, ktorý sa zakladá na oznámení k posúdeniu piatich rokov Európskej stratégie zamestnanosti (COM(2002) 416 konečné) a oznámení Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov k budúcnosti Európskej stratégie zamestnanosti (EES): stratégie zameranej na úplnú zamestnanosť a lepšie pracovné miesta pre všetkých (COM(2003) 6 konečné);

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov (CdR 167/2002 fin ⁽²⁾) k oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Ukazovateľ skóre pri vykonávaní agendy sociálnej politiky“;

so zreteľom na návrh stanoviska (CdR 94/2004 rev.1) prijatý Komisiou pre hospodársku a sociálnu politiku dňa 30. apríla 2004 (spravodajca: pán Roberto Pella, predseda provinčnej rady v Bielle (Taliansko – EPP);

prijal nasledovné stanovisko na svojom 55. plenárnom zasadnutí dňa 16. a 17. júna (schôdza zo 16. júna).

1. Názory Výboru regiónov

Keďže:

1.1 Výbor regiónov dôsledne, vrátane nedávnych stanovísk, schvaľuje proces začatý v Lisabone, ktorý uznal úzke spojenie medzi hospodárskou politikou, politikou zamestnanosti a sociálnou politikou;

1.2 oznámenie komisie predstavuje kľúčový vývoj v procese, ktorý sa začal na lisabonskom summite o ochrane sociálneho rozmeru európskych politík;

1.3 dokument odhaľuje zámer komisie snažiť sa o dosiahnutie cieľov stanovených v agende sociálnej politiky, ktorú už Výbor schválil, v neposlednom rade v kontexte výročného Ukazovateľa skóre pri vykonávaní agendy sociálnej politiky;

1.4 Výbor regiónov (VR) víta podrobný charakter dokumentu komisie, ktorý zaujíma celkový prístup k predmetnej otázke;

1.5 Výbor regiónov (VR) víta snahy komisie zamerať sa na rôzne aspekty sociálnej politiky a vypracovať návrhy zaobera-

júce sa všetkými nespočetnými aspektmi rôznych oblastí; ide o opatrenia, ktoré sa musia prijať na všetkých úrovniach – európskej, národnej, regionálnej a miestnej – aby sa všetkým občanom Európy dostalo dobrej kvality života;

1.6 Výbor regiónov (VR) je presvedčený o potrebe – ktorá je navyše spomenutá vo veľkom množstve dokumentov Komisie – rozvíjať tie najvodnejšie štruktúry na využívanie a realizovanie európskeho potenciálu zamestnanosti, ktorý je extrémne vysoký;

1.7 Výbor regiónov (VR) uznáva a zdôrazňuje hodnotu pridávanú ku kvalite života každej osoby príležitosťou nájsť si prácu, ktorá je uspokojivá tak z hľadiska finančného, ako aj profesionálneho;

1.8 Výbor regiónov (VR) obzvlášť víta v oznámení koncept sociálnej ochrany, ktorá nie je systémom nahradzujúcim schopnosť každej osoby prevziať zodpovednosť za kvalitu svojho života, ale je opatrením, ktoré môže podporiť jednotlivcov tým, že im dá sebadôveru a vytvorí im nevyhnutné sociálne podmienky na to, aby boli schopní plniť si svoje celkové úlohy Európanov, aby nezostali v stave chudoby a sociálneho vylúčenia;

⁽¹⁾ OJ C 244 zo dňa 10.10.2003, s. 46

⁽²⁾ OJ C 66 zo dňa 19.3.2003, s. 1

1.9 Výbor regiónov (VR) sa pripája ku Komisii pri zdôrazňovaní potreby zaviesť účinné preventívne a rehabilitačné opatrenia na zamedzovaní chudoby a sociálneho vylúčenia v najviac zraniteľných populačných skupinách;

1.10 Výbor regiónov (VR) sa pripája ku Komisii pri poukazovaní na to, že verejné služby poskytované hlavne miestnymi a regionálnymi orgánmi, napríklad starostlivosť o deti a sociálno-vzdelávacie vzdelávanie detí a starostlivosť a sociálna ochrana starších a ľudí s postihnutím, atď. sú veľmi dôležité, ak majú občania Európy dostať možnosť uspokojivého zamestnania;

1.11 Výbor regiónov (VR) hlavne víta dôraz, ktorý sa kladie na potrebu podpory služieb pre starších, a tiež by rád zdôraznil, že tieto služby by sa nemali koncipovať len ako možnosti pre starostlivosť o starších mimo rodinu, ale že vo svetle skúseností získaných na miestnej a regionálnej úrovni sa tými najhodnotnejšími službami, schopnými spojiť pohodu starších osôb a ich rodín, javia byť služby poskytované vo vlastnom dome danej osoby, kde je to možné;

1.12 Výbor regiónov (VR) konštatuje, že dôvod, prečo v dokumente neexistujú žiadne informácie týkajúce sa prístupujúcich krajín, je, že Komisia použila špeciálne dotazníky, ktoré jej mali pomôcť vypracovať dokument. Dotazníky boli zaslané aj prístupujúcim krajinám, ale z týchto krajín nedostala na ne úplné odpovede, a preto nebola schopná ich zahrnúť do zhodnotenia rôznych stratégií prijatých na podporu zamestnanosti.

2. Odporúčania Výboru regiónov

Výbor regiónov

2.1 s odvolaním sa na rehabilitačné opatrenia uvedené Komisiou snažiacou sa o podporu návratu ohrozených sociálnych skupín, napríklad ľudí s postihnutím, do práce konštatuje, že sú potrebné skutočné sociálne opatrenia, nielen zdravotnícke opatrenia, ktoré, ako sa zdá, Komisia obhajuje vo svojom oznámení. Vskutku, vo veľkom množstve prípadov nebránia návratu do práce len zdravotné faktory, praktické fyzické prekážky, ale aj materiálne, psychologické, behaviorálne a sociálne faktory. Komisia preto musí kladť väčší dôraz, nielen vo svojich záveroch, na úlohu miestnych a regionálnych orgánov v týchto prípadoch pri realizovaní obsiahlejšieho rozsahu sociálnych opatrení a opatrení sociálnej starostlivosti. Tieto opatrenia musia samozrejme ísť ruka v ruku so skutočnými rehabilitačnými opatreniami v zdravotníckom slova zmysle, ktoré sa majú zaviesť, najskôr a predovšetkým, prostredníctvom schém na národnej úrovni;

2.2 vyjadruje potrebu, ako už bolo zdôraznené v iných stanoviskách, urýchliť opatrenia zabezpečované v oblasti sociálnej ochrany a zosynchronizovať ich s opatreniami politiky zamestnanosti. Zabezpečenie musí byť vykonané pre miestne a regionálne orgány, ktoré sú najlepšie situované na to, aby mohli spolupracovať s tými najzraniteľnejšími časťami spoloč-

nosti, aby bolo možné sa s nimi radiť, a hlavne aby sa mohli angažovať vo všetkých prípadoch;

2.3 vyzýva Komisiu, aby kladla väčší dôraz na úlohu nevládných organizácií, ktoré nie sú v oznámení spomenuté, ale ktorých práca po boku miestnych a regionálnych orgánov je veľmi dôležitá, pretože poskytujú praktické riešenia sociálnych otázok, pričom najdôležitejšie je, že dávajú ľuďom ohrozeným vylúčením príležitosti dostať sa do kontaktu so svetom práce a v neposlednom rade s miestnymi a regionálnymi orgánmi;

2.4 odporúča, aby Komisia mala naďalej neustále na mysli, ako je tomu v dokumente, ktorého sa toto stanovisko týka, kľúčové body, ktoré už boli poznamenané vo vzťahu k modernizácii sociálnej ochrany, ktorej cieľ uznalo lisabonské zasadnutie Európskej rady: vysoko kvalitná zamestnanosť, bezpečné dôchodkové plány, sociálna integrácia a ochrana zdravia;

2.5 Majúc na zreteľ Tretiu správu o sociálnej a hospodárskej súdržnosti predloženú Európskou komisiou 18. februára 2004, kde sa uvádza, že „osobitné sťažené zemepisné alebo prírodné podmienky môžu zintenzívniť problémy rozvoja, obzvlášť v najokrajovejších regiónoch Únie a na mnohých ostrovoch“, Komisia bude týmto sťaženým podmienkam čeliť podporovaním alebo zavádzaním opatrení, napr. v oblasti vzdelávania a formou (finančných) stimulov určených pre ostrovy a najokrajovejšie regióny Únie za účelom modernizácie sociálnej ochrany pre väčší počet pracovných miest a zvýšenie ich kvality pre domáчих obyvateľov, predovšetkým pre tých, ktorí považujú za ťažké nájsť si prácu mimo svojho rodiska/bydliska.

2.6 opakuje svoje presvedčenie, že ak sa Európa dostane, ako sa aj musí dostať, bližšie k svojej verejnosti a stane sa demokratickejšou a transparentnejšou, miestne a regionálne orgány a občianska spoločnosť sa musia užšie zapojiť, v neposlednom rade prostredníctvom nevládných organizácií, do vypracovávania, realizácie a hodnotenia hospodárskych, sociálnych politík a politík zamestnanosti;

2.7 opakuje, so zreteľom na predmetné stanovisko, body, ktoré už Výbor regiónov poznamenal vo svojom stanovisku (CdR 15/2003 fin) k Prehľadu európskej stratégie zamestnanosti a smerniciam pre zamestnanosť na rok 2003, ktorý sa zakladá na oznámení k posúdeniu piatich rokov Európskej stratégie zamestnanosti (COM(2002) 416 konečné) a oznámení Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov k budúcnosti Európskej stratégie zamestnanosti (EES): stratégie zameranej na úplnú zamestnanosť a lepšie pracovné miesta pre všetkých (COM(2003) 6 konečné), konkrétne, že:

— miestni a regionálni činitelia hrajú dôležitú úlohu ako poskytovatelia sociálnej starostlivosti, výchovných a vzdelávacích služieb, ktoré podporujú zamestnanosť, rozvoj miestnych trhov práce a nové pracovné príležitosti, a tiež sú sami zamestnávateľmi;

- majú značný vplyv na podmienky prístupu na trh práce pre mladých ľudí, ženy, imigrantov a starnúcu populáciu a na podporu rovnosti trhu práce;
- úloha, ktorú miestne a regionálne orgány hrajú v integrácii skupín mimo trh práce, je často veľmi dôležitá;
- vysoká miera zamestnanosti je tiež kľúčovým cieľom politiky miestneho rozvoja a predpokladom pre udržiavanie úrovne služieb;
- partnerstvo medzi verejným sektorom, podnikmi, sociálnymi hospodárskymi hráčmi a nevládnymi organizáciami má zvláštnu dôležitosť pri zlepšovaní sociálnej súdržnosti a vytváraní nového sociálneho kapitálu, podnikania a pracovných miest a tým vytváraní stimulačného miesta z trhu práce aj pre tých občanov, ktorí sú ohrození vylúčením z neho;

2.8 vyzýva Komisiu, aby neustále zdôrazňovala, vo všetkých oznámeniach, ktoré sú zamerané na otázky súvisiace s potrebou pružnejšieho trhu práce, potrebu podpory robotníkov, ktorí sa rozhodli pre nový smer vo svojich kariérach; nedostatok adekvátnej sociálnej ochrany je hrozbou pre pružnosť trhu

práce, ktorá je teraz zásadná vzhľadom na charakter globálneho trhu;

2.9 verí, že základná hospodárska bezpečnosť je dôležitá pre pracujúcich s nízkymi príjmami aj pracujúcich na postoch so strednou alebo vysokou zodpovednosťou. Okrem toho, podpora by sa mala zamerať na vzdelávanie a rekvalifikáciu;

2.10 konštatuje, že plány sociálnej ochrany, hlavne tie, ktoré majú finančný charakter, by mali angažovať zamestnávateľov, ktorí môžu byť v lepšej pozícii, aby mohli monitorovať jednotlivé situácie a tak by mohli byť lepšie situovaní, aby mohli vykonávať opatrenia na podporu návratu do práce ľudí ako napríklad postihnutých pracujúcich, snád tým, že im pomôžu nájsť pracovnú pozíciu v tej istej alebo inej firme;

2.11 odporúča, aby boli prijaté všetky nevyhnutné opatrenia, aby sa zabezpečilo, bez toho, aby sa to dotklo úplnej legislatívnej autonómie každého členského štátu v oblasti sociálnej politiky, že členské štáty EÚ si budú vedomé dôležitosť smerníc navrhovaných Komisiou v záveroch oznámenia a kľúčovej úlohy miestnych a regionálnych orgánov.

Brusel, 16. júna 2004

predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie pre Radu, Európsky parlament, Európsky hospodársky a sociálny výbor, a Výbor regiónov stanovujúcemu hlavné línie pre druhé kolo komunitárnej iniciatívy EQUAL, týkajúcej sa transnárodnej spolupráce pri presadzovaní nových prostriedkov boja proti všetkým formám diskriminácie a nerovností v súvislosti s trhom práce „Voľný pohyb dobrých nápadov“

(2004/C 318/04)

VÝBOR REGIÓNOV,

So zreteľom na oznámenie Komisie pre Radu, Európsky parlament, Európsky hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov, stanovujúce hlavné línie pre druhé kolo komunitárnej iniciatívy EQUAL, týkajúcej sa transnárodnej spolupráce v presadzovaní nových prostriedkov boja proti všetkým formám diskriminácie a nerovností v súvislosti s trhom práce, nazvanej „Voľný pohyb dobrých nápadov“ COM(2003) 840 def.,

So zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 5. januára 2004 prekonzultovať túto problematiku s Výborom regiónov v súlade s prvým odsekom článku 265 Zmluvy zakladajúcej Európske spoločenstvo,

So zreteľom na rozhodnutie predsedu Výboru regiónov zo 6. novembra 2003 poveriť Komisiu VR pre hospodársku a sociálnu politiku vypracovaním stanoviska na túto tému,

So zreteľom na návrh stanoviska (CdR 96/2004 rev. 1) prijatého 30. apríla 2004 Komisiou pre hospodársku a sociálnu politiku (spravodajca: radca Peter Moore, Sheffieldská mestská rada (UK/ELDR),

Prijal jednomyselne nasledujúce stanovisko na svojom 55. plenárnom zasadnutí zo 16. a 17. júna 2004 (schôdza zo 16. júna).

1. Komentár

žitú rolu v riešení problémov, ktorým sú Rómovia vystavení a tejto skutočnosti si sú vedomí samotní predstavitelia európskych rómskych organizácií,

Výbor regiónov

1.1 zastáva názor, že program EQUAL je jeden z najdôležitejších nástrojov na vytváranie a rozširovanie inovačných postupov v oblasti zamestnanosti a sociálnej politiky,

1.2 zdôrazňuje, že miestne úrady poskytovali silnú podporu iniciatíve EQUAL už od jej zrodu, keďže predstavuje významnú príležitosť na zdokonalenie a ďalší rozvoj sociálnej politiky ako aj politiky zamestnanosti na miestnej a regionálnej úrovni,

1.3 zastáva názor, že „mainstreaming“ (integrácia) inovačných technológií ako aj vývoj praktických prístupov a dlhodobých kompetencií by mali byť hlavnými cieľmi. Domnieva sa, že výsledky by nemali byť izolované od bežných postupov, ale by s nimi mali byť prepojené za účelom pridania nových dimenzií a zvýšenia efektivity. Miestne a regionálne úrady môžu byť nápomocné pri zavádzaní týchto postupov do miestnych systémov obstarávania služieb a miestnych politických sietí,

1.4 zdôrazňuje, že problematika rómskeho obyvateľstva je obzvlášť dôležitá pre miestne a regionálne úrady. Po rozšírení sa stanú Rómovia najväčšou etnickou menšinou skupinou v rámci Európskej únie. Napriek ich 700-ročnej histórii vo vnútri EÚ ostávajú Rómovia pravdepodobne jednou z najviac diskriminovaných skupín spomedzi všetkých európskych občanov. Miestne a regionálne úrady zohrávajú životne dôle-

1.5 takisto zdôrazňuje závažný problém obchodovania s deťmi a ženami, a domnieva sa, že miestne a regionálne úrady hrajú životne dôležitú úlohu v podporovaní blaha komunity a musia sa zaoberať osobnými (napr. podpora obetí) a sociálnymi (napr. prevencia kriminality) dôsledkami obchodovania s ľuďmi a týmto aspektom sexuálneho priemyslu. V tejto súvislosti Výbor zdôrazňuje potrebu pridelenia potrebných finančných prostriedkov miestnym a regionálnym úradom,

1.6 domnieva sa, že miestne a regionálne úrady musia byť videné ako kľúčoví partneri v realizácii programu EQUAL a v integrácii jeho výsledkov.

2. Odporúčania

Výbor regiónov

2.1 víta zavedenie potvrdzujúceho kroku v Akcii 2; odporúča, aby Akcia 3 (rozširovanie a integrácia) mohla byť realizovaná tým istým spôsobom, čím by napomáhala pri riešení vlastných spôsobov financovania (match-funding) problémov, keďže sama o sebe nemá veľa typov výstupných údajov, ktoré financovatelia zvyčajne hľadajú (t.j. aktivita priamej podpory beneficentov),

2.2 víta príležitosť na rozšírenie pracovných partnerstiev s prístupujúcimi štátmi – finančné regulácie totiž brzdili potenciál tejto spolupráce v prvom kole,

2.3 zastáva názor, že ak sa bude viac experimentovať v oblasti ochrany proti nezamestnanosti, kvality zamestnanosti a priameho vytvárania pracovných príležitostí, rozvojové partnerstvá by mali byť povzbudzované vo využívaní skúseností a najlepších postupov z prvého kola – hlavne poučení z prípadov, kde prístupy neboli úspešné,

2.4 zdôrazňuje dôležitosť dlhšieho udržiavania pracovníkov v zamestnaní – skutočnosť, že tento fakt Komisia vzala na vedomie je vítaná vzhľadom na všeobecne starnúce obyvateľstvo, ale takisto vo vzťahu k oblastiam s dlhodobou tradíciou ťažkého priemyslu, kde veľa starších pracovníkov bolo alebo aj stále je nútených preškoliť sa na to, aby si zabezpečili prácu v oblasti služieb alebo v iných odvetviach priemyslu,

2.5 domnieva sa, že je dôležité vziať na vedomie ťažkosti súvisiace s motivovaním zamestnávateľov, aby presadzovali rozmanitosť, ale podporuje snahy o učenie sa z najlepších postupov vyvinutých členskými štátmi v prvom kole,

2.6 víta podporu, ktorá bude poskytnutá na riešenie vznikajúcich výziev súvisiacich s problémami rómskeho obyvateľstva a obeťami obchodovania s ľuďmi. Domnieva sa, že tieto a iné vznikajúce výzvy v rámci celej EÚ by mali byť riešené v príslušnom kontexte na miestnej, regionálnej a národnej úrovni, a nemali by mať negatívny dopad tam, kde sa treba zameriavať na iné skupiny,

2.7 domnieva sa, že je nevyhnutné, aby všetky krajiny dodržiavali ten istý časový rozvrh, čo by uľahčilo zakladanie transnárodných partnerstiev v správnom čase, s dodávacími leho-

tami začínajúcimi v rovnakom termíne, čo by umožnilo, aby tieto partnerstvá boli naozaj účinné. V prvom kole tomu tak bohužiaľ nebolo. Fakt, že Komisia túto dôležitosť znovu zdôraznila je vítaný,

2.8 víta príležitosť stavania na tematickej sieťovej skupinovej aktivite na národnej a európskej úrovni v druhom kole a očakáva, že Komisia bude v tomto kole môcť skonštatovať zvýšený účinok ako aj úžitok plynúci z tejto aktivity. Koncept tematických sieťových skupín sa vyvinul dosť pomaly počas prvého kola. VR sa domnieva, že riadiace orgány budú musieť hrať významnú úlohu pri podporovaní rozvojových partnerstiev, vrátane toho, aby boli pro-aktívni v identifikovaní dôležitých ľudí a postupov, čo by zmaximalizovalo účinok práce riadenej týmito partnerstvami. Väčšia integrácia by bola užitočná medzi tematickými sieťovými skupinami, ľuďmi zodpovednými za vypracúvanie dokumentov jednotlivých členských štátov a európskych dokumentov súvisiacich s Európskou stratégiou zamestnanosti a Politiky sociálnej inklúzie. Toto by uľahčilo integráciu jednotlivých postupov, ktorá je v súčasnosti pokladaná za veľkú výzvu,

2.9 víta návrhy na integráciu postupov, ktorá zabezpečuje výstupné údaje z programu EQUAL pre tvorcov politík a cieľov programov 1, 2, 3 a odporúča, že tematické sieťové skupiny by s ňou mali byť formálne prepojené,

2.10 považuje za dôležité nestratiť úžitok plynúci z transnárodnej spolupráce v oblasti zamestnanosti po roku 2006 a preto odporúča zahrnutie tejto transnárodnej dimenzie do návrhov Európskej komisie na programy ESF, ktoré by nahradili súčasné programy (takisto ako v rámci regionálneho programu ERDF).

Brusel, 16. júna 2004

predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o propagácii družstevných spoločností v Európe

(2004/C 318/05)

VÝBOR REGIÓNOV

So zreteľom na Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o propagácii družstevných spoločností v Európe (COM(2004) 18 final);

So zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 23. februára 2004, že túto tému prediskutuje podľa článku 265 Zmluvy ustanovujúcej Európske spoločenstvo;

So zreteľom na rozhodnutie svojho predsedu z 19. júna 2003 o tom, že poverí svoju Komisiu pre hospodársku a sociálnu politiku, aby vypracovala stanovisko k tejto téme;

Keďže sa nevenovala dostatočná pozornosť družstevnej forme podnikania v podnikateľskej politike EÚ a v vo verejnom poskytovaní obchodných podporných služieb, najmä čo sa týka zriadenia nových družstiev v nových sektoroch;

Keďže dosiahnutie Lisabonských cieľov si vyžaduje, aby boli rovnako posudzované a podporované všetky formy podnikania;

Keďže družstvá sú ustanovenou súčasťou Európskej spoločnosti a tvoria dôležitý prínos k riešeniu mnohých hospodárskych a sociálnych problémov Spoločenstva;

So zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 97/2004 rev 1) prijatý dňa 30. apríla 2004 Komisiou pre hospodársku a sociálnu politiku (spravodajca: Ms Irma Pellinen, predsedníčka Mestskej rady v Haukipudas a členka Regionálneho výboru Severovýchodnej Botnie (FIN/PES)),

prijal na svojom 55. plenárnom zasadnutí, konanom 16. a 17. júna 2004 (schôdzi zo dňa 16. júna 2004) nasledovné stanovisko:

1. Názory Výboru regiónov

Výbor regiónov

1.1 víta Oznámenie Komisie o propagácii družstevných spoločností v Európe, ktoré má za cieľ podporiť väčšie využívanie družstiev v Európe prostredníctvom zvyšovania ich profilu a pochopenia ich charakteristiky. Lepšie povedomie o tom, ako družstvá fungujú, ďalší rozvoj družstevnej legislatívy, udržanie a zlepšenie postavenia a prísunu zdrojov do družstva – to všetko prispieva k dosiahnutiu cieľov Spoločenstva;

1.2 schvaľuje názory Komisie o družstvách ako nástroji pre podnikanie spoločných aktivít u malých a stredných podnikov a na zlepšenie ich postavenia na trhu a ako prostriedok na zabezpečenie vysokokvalitných služieb pre zákazníkov - členov, najmä „služby blízkej pomoci“ ako napríklad zdravotná a sociálna ochrana a starostlivosť. Družstvá pracovníkov môžu byť pozitívnym prínosom pri budovaní spoločnosti založenej na vedomostiach;

1.3 zdôrazňuje dôležitosť cieľa Komisie nájsť spôsoby zvýšenia ochoty a spôsobilosti malých a stredných podnikov pre využitie družstevnej formy podnikania ako nástroja pre zakladanie aktivít spoločných podnikov alebo zoskupení podnikov;

1.4 uznáva dôležitosť organizovania štruktúrovanej výmeny informácií, identifikácie najlepších praktík a propagácie družstevných projektov vrátane malých a stredných podnikov;

1.5 podporuje úsilie o preskúmanie spôsobov zhromažďovania presnejších štatistických dát o družstvách;

1.6 zdôrazňuje dôležitosť účasti družstiev na vzdelávacích, školiacich programoch, programoch celoživotného vzdelávania a elektronického vzdelávania a podpory univerzít a stredných škôl pri organizovaní školení o družstevnom manažmente;

1.7 považuje za vec prvoradej dôležitosti, aby sa identifikovali a rozširovali dobré postupy v oblasti verejného poskytovania obchodných podporných služieb pre družstvá;

1.8 podčiarkuje dôležitosť financovania družstiev. Je potrebné stanoviť možnosť zahrnutia špecifických referencií pre družstvá do finančných nástrojov riadených Európskym investičným fondom, najmä fondy, ktoré tvoria súčasť Viacročného programu pre podnikanie a podnikateľské aktivity a obzvlášť pre malé a stredné podniky. Malo by sa aj vyvinúť úsilie na zabezpečenie toho, aby družstvá mali plný prístup k programom Spoločenstva a informáciám o týchto programoch;

1.9 podporuje zámer Komisie preštudovať postupy, dobré praktiky a nariadenia týkajúce sa sociálnych družstevných podnikov;

1.10 povzbudzuje Komisiu, aby udržiavala diskusie s členskými štátmi o aplikácii Nariadenia a Smernice o Štatúte pre Európsku družstevnú spoločnosť (SCE);

1.11 podporuje spoluprácu Komisie s členskými štátmi na zlepšení legislatívy o družstevných spoločnostiach;

1.12 schvaľuje úsilie o vytvorenie návrhu „modelových zákonov“ pre družstevnú legislatívu;

1.13 cíti, že je dôležité v kontexte revízie Nariadenia SCE zvážiť možnosť zjednodušenia Nariadenia návrhnutím prijatia tam, kde je to možné, spoločných európskych predpisov;

1.14 podčiarkuje dôležitý prínos, ktorý majú družstvá pre rozvoj poľnohospodárstva v nových členských štátoch podporovaním spolupráce medzi farmami v nákupe, marketingu výrobkov a zlepšovaní produkcie;

2. Odporúčania Výboru regiónov

Výbor regiónov

2.1 nalieha na Komisiu a členské štáty, aby urobili rýchle vyhodnotenie rozsahu pre realizáciu a podporné iniciatívy kapitálových účastníkov s cieľom zvýšiť povedomie medzi verejnými úradmi a súkromnými ekonomickými operátormi o možnosti využitia družstevnej formy ako prostriedku na založenie podniku alebo skupiny malých podnikov;

2.2 verí, že je dôležité, aby Komisia preskúmala možnosť organizovania štruktúrovanej výmeny informácií a skúseností a identifikovanie dobrých praktík v oblasti podnikania prostredníctvom družstiev. Komisia by tiež mala s členskými štátmi a kapitálovými účastníkmi preskúmať potrebu štandardizovania národných postupov a praktík;

2.3 podporuje experimentovanie so satelitnými technikami a inými metódami odoberania vzoriek pre zber potrebných štatistických dát o družstvách v Európe;

2.4 považuje za dôležité, aby programy pre vzdelávanie, školenie, dlhodobé učenie a elektronické vzdelávanie zobrali na

vedomie účasť družstiev, hlavne v medzinárodných programoch a sieťach špecialistov, ktoré vedú k rozvoju najlepších praktík v inovačných oblastiach;

2.5 zdôrazňuje význam identifikácie a šírenia dobrých praktík vo verejnom poskytovaní služieb na podporu obchodu;

2.6 považuje za dôležité, aby sa rýchle preskúmala možnosť špecifického odkazu na družstvá vo finančných nástrojoch riadených Európskym investičným fondom, ktorý tvorí súčasť Viacročného programu pre podnikanie a podnikateľstvo a najmä pre malé a stredné podniky a aby sa zabezpečilo, aby družstvá boli spôsobilé sa zúčastniť na programoch Spoločenstva a aby mali úplný prístup k informáciám o týchto programoch;

2.7 povzbudzuje Komisiu v tom, aby viacej študovala postupy, dobré praktiky a nariadenia týkajúce sa sociálnych družstevných podnikov a sociálneho účinku a dopadu na tvorbu pracovných miest u družstiev v Európe a aby tieto zistenia oznamovala inštitúciám Spoločenstva;

2.8 odporúča, aby Komisia urgentne zahájila diskusie s úradníkmi v členských štátoch, ktorí sú zodpovední za realizáciu celoeurópskych predpisov o družstvách. Diskusie by sa mali nadovšetko zamerať na otázky, v ktorých sa požadujú národné opatrenia, alebo kde sú použiteľné národné zákony;

2.9 zdôrazňuje potrebu aktívnej spolupráce s verejnými orgánmi, najmä v nových členských štátoch, aby sa zaistilo zlepšenie družstevnej legislatívy. Okrem toho musí Komisia žiadať členské štáty, aby informovali Komisiu aj seba navzájom o svojich zámeroch na úpravu/novelizáciu družstevnej legislatívy v štádiu návrhu a ešte pred prijatím novej legislatívy;

2.10 podčiarkuje dôležitosť požiadavky Komisie pre národných a európskych kapitálových účastníkov, aby navrhli „modelové zákony“ a ochotu Komisie pomôcť im pri vypracovaní návrhov;

2.11 odporúča, aby Komisia aktívne monitorovala zavedenie Nariadenia SCE a zostavila register oblastí, v ktorých sú potrebné zmeny a doplnenia, tak aby sa Nariadenie mohlo po piatich rokoch od začatia svojej platnosti podľa potreby zjednodušiť a posilniť;

2.12 víta fakt, že Komisia sa vynasnaží zaistiť, aby sa prínos družstiev a iných sociálnych a hospodárskych podnikov pre poľnohospodársky rozvoj využil prostredníctvom iniciatív Spoločenstva;

2.13 zdôrazňuje, že Komisia a vlády členských štátov by mali preskúmať možnosť poskytnutia daňových koncesií družstvám na základe ich užitočnosti v regionálnom alebo sociálnom meradle a či vo svojej podstate zachovávajú hlavné zakladajúce princípy družstiev: demokraciu, solidaritu členov, tak pracovníkov ako aj konzumentov, a ich priame riadenie podnikateľských aktivít;

2.14 upozorňuje na príležitosti, ktoré majú družstvá pri rozvíjaní miestneho hospodárstva a nových inovatívnych foriem zamestnania na miestnej a regionálnej úrovni;

2.15 naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby aktívne propagovali zriadenie družstiev (najmä marketingových družstiev) v nových formách poľnohospodárskych a vidieckych činností, akými sú ekologické hospodárenie, akvakultúra, atď. K tomu by mohli patriť školenie, ulahčovanie (pomoc), právna rada, identifikácia (zblížovanie) účastníkov, atď

2.16 naliehavo žiada obce a regióny, aby vo svojej industriálnej politike viacej brali do úvahy družstevnú formu podnikania;

2.17 pripomína, aby družstvá ponúkali nové príležitosti pre zlepšenie zamestnanosti, poskytovanie služieb a hospodársku regeneráciu vo vzdialených oblastiach, ktoré trpia nedostatkom kapitálu.

Brusel, 16. júna 2004

predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov K „Návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o konečnej energetickej efektívnosti a o energetických službách“

(2004/C 318/06)

VÝBOR REGIÓNŮ,

So zreteľom na „Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o konečnej energetickej efektívnosti a o energetických službách“, (COM(2003) 739 final – 2003/0300 (COD));

So zreteľom na rozhodnutie Rady z 23. januára 2004 prerokovať túto tému podľa článku 175 Zmluvy o založení Európskeho Spoločenstva;

So zreteľom na rozhodnutie svojho predsedu zo 4. novembra 2002, že poverí Komisiu VR pre trvalo udržateľný rozvoj vypracovaním stanoviska na túto tému;

So zreteľom na rozhodnutie Rady z 25. apríla 2002 týkajúce sa schválenia zo strany Európskeho spoločenstva Kjótskeho protokolu k rámcovej dohode Spojených národov o klimatických zmenách, ako aj spoločného splnenia z toho vyplývajúcich povinností (2002/358/EC) ⁽¹⁾;

So zreteľom na Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady z 11. februára 2004 týkajúce sa mechanizmu pre monitorovanie emisií skleníkových plynov v Spoločenstve a pre realizáciu Kjótskeho protokolu (280/2004/EC) ⁽²⁾;

So zreteľom na Smernicu 96/92/EC Európskeho parlamentu a Rady z 19. decembra 1996 týkajúcu sa spoločných predpisov pre vnútorný trh s elektrinou ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Úradný vestník L 130 zo dňa 15.5.2002, str. 1.

⁽²⁾ Úradný vestník L 49 zo dňa 19.2.2004, str. 1.

⁽³⁾ Úradný vestník L 27 zo dňa 30.1.1997, str. 20.

So zreteľom na svoje stanovisko z 18. septembra 1997 ku klimatickým zmenám a energii - CdR 104/1997 s fin ⁽¹⁾ - a svoje stanovisko zo 14. marca 2002 s názvom Návrh k rozhodnutiu Rady o schválení zo strany Európskeho spoločenstva Kjótskeho protokolu k Rámcovej dohode Spojených národov o klimatických zmenách, ako aj spoločné splnenie z toho vyplývajúcich povinností - CdR 458/2001 fin ⁽²⁾;

So zreteľom na svoje stanovisko k Oznámeniu Komisie k šiestemu akčnému programu Európskeho Spoločenstva pre životné prostredie, „Životné prostredie 2010: Naša budúcnosť, naša voľba“, Šiesty akčný program pre životné prostredie a k Návrhu na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady stanovujúcim Akčný program Spoločenstva pre životné prostredie 2001-2010, COM(2001) 31 final – CdR 36/2001 fin ⁽³⁾;

Berie do úvahy:

1. že zvýšenie efektívnosti konečného využitia energie je podstatné pre ochranu životného prostredia, zníženie dopytu po energii a pre dosiahnutie cieľov stanovených v Kjote; rozvoj trhu bude dôležitým prínosom pre konečnú energetickú efektívnosť a energetické služby;
2. že regionálne a miestne úrady Európy už celé roky hrajú priekopnícku úlohu v úspore energie napr. prostredníctvom využitia obnoviteľných zdrojov energie a testovaním inteligentných energetických systémov;
3. že sa mnohé regionálne a miestne úrady v Európe zaviazali, že budú spĺňať ciele z Kjota;
4. že sa úspora energie musí najskôr dostať do povedomia občanov; regionálne a miestne úrady, ako občanom najbližšia politická úroveň, môžu k tomu prispieť svojím podielom a Európska únia musí na to poskytnúť potrebnú slobodu konania;

So zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 92/2004 rev.1), ktorý bol prijatý 3. mája 2004 Komisiou VR pre trvalo udržateľný rozvoj (spravodajca: pán SINNER, bavorský minister pre európske záležitosti a regionálne vzťahy (DE, EPP));

schválil na svojom 55. plenárnom zasadnutí, konanom dňa 16. a 17. júna (schôdzi 17. júna) nasledujúce stanovisko:

1. Názory Výboru regiónov

Výbor regiónov

1.1 je v súlade s predstavami Komisie Európskych Spoločenstiev, toho názoru, že zvýšenie efektívnosti je dôležitým cieľom pri konečnom využití energie. Víta zámer Komisie prispieť k ďalšiemu rozvoju trhu pre konečnú energetickú efektívnosť a energetické služby. Výbor regiónov si tiež myslí, že je nevyhnutné posilniť trh a tým znížiť emisie a podporiť udržateľný rozvoj;

1.2 považuje návrh smernice za v podstate správne východisko na dosiahnutie týchto cieľov.

1.3 stojí neobmedzene za stanoveným cieľom ochrany podnebia a za dodržiavanie z toho vyplývajúceho záväzku zníženia spotreby energie. V členských štátoch EÚ už regióny a obce zaviedli rôzne opatrenia pre splnenie tohto záväzku (porovnaj k tomu medzi iným Zákon o úsporách energie, ktorý schválil Nemecký spolkový snem 1. apríla 2004). Patrí k nemu aj snaha o zlepšenie energetickej efektívnosti vo všetkých sférach spotreby energie;

1.4 je toho názoru, že zavedenie opatrení, týkajúcich sa konečnej energetickej efektívnosti, ako úspora energie konečnými spotrebiteľmi a poskytovanie energetických služieb by sa malo zaradiť do kontextu trhov, orientovaných na konkurenciu; zároveň by zdôraznilo prioritu pre verejnú službu tak, aby mohla byť stále zodpovedná za kvalitu, bezpečnosť a prístupnosť;

1.5 nespochybňuje, že sú potrebné vhodné rámcové podmienky, aby rozhodne došlo k zvýšeniu konečnej energetickej efektívnosti u konečných spotrebiteľov. Toto sa dá najlepšie dosiahnuť stimulovaním a zvýšením dopytu po vhodných technológiách a metódach. Ako problematický sa javí návrh zaviazat podniky k ponukám takéhoto druhu. Podniky by pritom museli mať v zásobe také metódy a technológie, k dopytu ktorých by nebol nútený žiaden kupujúci, s následným zvýšením konečnej ceny pre spotrebiteľa;

1.6 považuje návrh smernice za odporujúci zavedenému systému tam, kde necháva podstatné štruktúry vnútorného trhu s energiou bez povšimnutia. Návrh smernice zahŕňa povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby maloobchodníci alebo dodávatelia energie ponúkli vo všetkých spotrebiteľských sektoroch energetické služby a opatrenia týkajúce sa energetickej efektívnosti svojim zákazníkom v niektorých prípadoch zadarmo. Avšak na otvorenom trhu je táto ponuka sotva regulovateľná. Okrem toho sú zúčastnení aktéri na trhu, akými sú samostatné podniky dodávajúce energiu a noví obchodníci s energiou prenikajúci na trh príliš rozdielni na to, aby sa podrobili rovnakým resp. porovnateľným regulačným opatreniam;

⁽¹⁾ Úradný vestník C 379 zo dňa 15.12.1997, str. 11.

⁽²⁾ Úradný vestník C 192 zo dňa 12.8.2002, str. 59.

⁽³⁾ Úradný vestník C 357 zo dňa 14.12.2001, str. 44.

1.7 považuje povinnosť, uloženie prevádzkovateľom sietí, že musia ponúkať a dodávať energetické služby konečným spotrebiteľom za porušenie smernice o vnútornom trhu;

1.8 uznáva vybudovanie nových úradných štruktúr, ale len s istou plánovanou výškou nákladov, ktoré by uskutočňovali kontrolu a skúšky, len za podmienene spôsobilé na zvýšenie konečnej energetickej efektívnosti a na urýchlenie rozvoju trhu s konečnou energetickou efektívnosťou a energetickými službami. Členským štátom by malo byť dovolené využívať existujúce orgány na vykonávanie týchto úloh. Podľa návrhu smernice by náklady opatrení na dosiahnutie úspor energie „nemali“ presiahnuť svoje zisky. A keďže nie je jasné, ako sa má táto analýza nákladov a ziskov uskutočniť, predstavuje táto povinnosť jednoducho programovú tézu bez praktického významu, dôsledkom čoho sa úplne nepomerne môžu vytvoriť náklady na zisky. Treba sa preto obávať, že možné prenesenie určitých nákladov podľa čl.10b návrhu smernice o distribučných sadzbách bude uvalené na konečných spotrebiteľov;

1.9 trvá na tom, že zriadenie 1 % jednotnej sadzby pre zvýšenie efektívnosti pre všetky členské štáty nesmie viesť k deformácii konkurencie, pretože členské štáty, ktoré už dosiahli vysokú úroveň efektívnosti, by mohli dosiahnuť ďalšie zvýšenie efektívnosti iba pri pomerne vysokých nákladoch. Musí byť zaručené, že úsilie vynaložené členskými štátmi v minulosti budú riadne zobrať do úvahy. Treba vziať do úvahy opatrenia na úsporu energie prijaté členskými štátmi od roku 1991, predvídané v Prílohe 1 k návrhu – takým spôsobom, aby sa vylúčili deformácie v konkurencii; VR okrem toho odmieta naloženie neúmerného bremena na verejné orgány a žiada o rovnaké zaobchádzanie vo verejnom i súkromnom sektore.

1.10 vidí v plánovaných opatreniach, ako napr. v samotnom úspornom ciele, vo vytvorení nových kontrolných byrokracií alebo nútených trhov pre energetické služby, podľa rozsahu a intenzity, rozsiahly zásah do energetickej politiky členských štátov.

2. Odporúčania Výboru regiónov

Výbor regiónov

2.1 vyzýva Komisiu s ohľadom na vítané stanovenie cieľov návrhu legislatívy, aby prepracovala návrh smernice v podstatných bodoch. Cieľom prepracovania by mal byť predovšetkým ďalší rozvoj a posilnenie dopytu po energetických službách informovaním, poradenstvom a podporou. V tomto smere navrhuje informačnú kampaň s celoeurópskou pôsobnosťou na zvýšenie uvedomenia environmentálnych výhod vyplývajúcich z úspory energie;

2.2 žiada Komisiu, aby prihliadala na subsidiaritu do takej miery, aká by mala byť v budúcnosti prenechaná členským štátom, regiónom a obciam, aby dbala o kvalifikáciu, certifikáciu alebo akreditáciu vykonávateľov energetických služieb, o kontrolu systémov energetického auditu a trhu pre energetické služby, aby vypracovala programy týkajúce sa energetickej efektívnosti a vytvorila verejne kontrolovateľné možnosti financovania;

2.3 navrhuje obmedziť detailný stupeň ustanovení do tej miery, aby bol ešte zlučiteľný so záujmom Komisie o dereguláciu, zbavenie byrokracie a zjednodušenie priebehu procesov;

2.4 vyzýva Komisiu, aby nekládla neúmerné bremeno na verejný sektor vzhľadom na cieľ šetrenia energiou. Oba sektory, verejný aj súkromný, by mali byť v rovnakej miere zobrať na zodpovednosť pri prispievaní k celkovému cieľu zlepšenej energetickej efektívnosti;

2.5 zdôrazňuje, že aby sa splnili záväzky, vytyčené v návrhu smernice, bude potrebné zaviesť kontrolné opatrenia, zozbierať údaje a vypracovať správy pre Komisiu. Toto si zase vyžiada, aby verejné správy a tiež aj podniky prijali nových zamestnancov – ktorí neboli doteraz potrební – napr. za účelom (a) zbierania a posielania ďalej informácií týkajúcich sa konečných spotrebiteľov, čo predtým nebolo relevantné (napr. vzhľadom na vykurovací olej) a (b) pre marketing energetických služieb. Toto by sa malo vziať do úvahy a začleniť do návrhu;

2.6 pripomína Komisii potrebu uviesť nový návrh smernice do úplného súladu so stanovenými cieľmi všetkých zákonných predpisov v energetickej oblasti, obzvlášť s cieľmi Smernice o vnútornom trhu s energiou.

Brusel, 17. júna 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o úlohe e-Vlády pre budúcnosť Európy

(2004/C 318/07)

VÝBOR REGIÓNŮV,

So zreteľom na Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o Úlohe e-Vlády pre budúcnosť Európy (COM(2003) 567 final),

So zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 26. septembra 2003, že túto tému prediskutuje podľa prvého odseku Článku 265 Zmluvy ustanovujúcej Európske spoločenstvo,

So zreteľom na rozhodnutie svojho Predsedu zo 6. novembra 2003, že prikáže svojej Komisii pre kultúru a vzdelávanie, aby vypracovala stanovisko k tejto téme,

So zreteľom na Ministerskú deklaráciu z Konferencie o e-Vláde z 8. júla 2003 v Como, v Taliansku,

So zreteľom na svoje Stanovisko o e-Európe 2005: Informačná spoločnosť pre všetkých (CdR 136/2002 fin) ⁽¹⁾,

So zreteľom na svoje stanovisko o Interoperabilnom dodávaní pan-európskych služieb e-Vlády verejným administratívam, podnikom a občanom (IDABC) (CdR 247/2003 fin) ⁽²⁾,

So zreteľom na svoje stanovisko o e-Európe 2002: vytváranie rámca v EÚ pre využívanie informácií z verejného sektora (CdR 134/2002 fin) ⁽³⁾,

So zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 392/2003 Rev.2) prijatého 5. apríla 2004 svojou Komisiou pre kultúru a vzdelávanie (Spravodajca: pán Keith Brown, člen Clackmannanshirskej rady, Škótsko, UK/EA),

keďže:

- 1) E-Vláda neprispieva iba k účinnosti verejnej administratívy, ale aj k demokracii v zlepšujúcom sa riadení a účasti občanov na verejnom živote,
- 2) existuje potreba pre vrcholné politické nasadenie, ak sa majú zaviesť do praxe štruktúry a služby e-Vlády a aby väčšina legálnych bariér nebola na európskej úrovni, ale na národnej, regionálnej a miestnej úrovni,
- 3) v súčasných a budúcich členských štátoch sú rozličné tradície a legálny základ, čo sťažuje definíciu spoločných noriem pri dodávaní verejných služieb,

jednomyselné prijal nasledovné stanovisko na svojom 55. plenárnom zasadnutí, konanom 16. – 17. júna 2004 (schôdzi zo 16. júna).

1. Názory Výboru regiónov

zaangažovanie na úrovni jednotlivcov a obcí, čo im umožní podporiť získanie nových zručností a ovplyvniť zmeny správania, ktoré sú požadované k tomu, aby sa z e-Vlády stala praktická a prospešná realita;

Výbor regiónov

1.1 víta dôležitosť, ktorú Komisia pripisuje úlohe e-Vlády pre dosiahnutie Lisabonských cieľov a kladie osobitný dôraz na úlohu a príspevok miestnej vlády pri podporovaní a využívaní svojho potenciálu vďaka rozsahu a dôležitosti služieb a regulácii, ktorú poskytujú tak pre občanov, ako aj pre podniky;

1.2 vyzdvihuje podstatnú charakteristiku miestnej a regionálnej vlády s ohľadom na škálu a blízkosť ku komunitám, čo umožňuje rýchlosť inovácie, poznanie a pochopenie potrieb služieb a užívateľov, ktoré sú rozhodujúce, a priame

1.3 schvaľuje opis e-Vlády ako v podstate kombináciu použitia informačných a komunikačných technológií v oblasti vlády, riadenia a správy s organizačnou zmenou a rozvojom nových zručností;

1.4 zdôrazňuje prvoradý význam tvorby a investovania do školení a príležitostí pre rozvoj, čo umožní najširšiemu možnému spektru jednotlivcov zapojiť sa do vývoja e-Vlády;

⁽¹⁾ Ú. v. C 128, 29.5.2003, str. 14

⁽²⁾ Ú. v. C 73, 23.3.2004, str. 72

⁽³⁾ Ú. v. C 73, 26.3.2003, str. 38

1.5 zdôrazňuje, že hodnotnosť e-Vlády sa ukáže v transformácii dodávania verejných služieb a vo zvýšení zainteresovania občanov v demokratických procesoch a rozvoji národného hospodárstva, inými slovami komplexnej modernizácii dodávania vládnych služieb a interakcii s občanmi;

1.6 napomína, že taká transformácia na všetkých úrovniach vlády nie je lacná, ale bude vyžadovať značné a trvalé odovzdávanie finančných prostriedkov, zdvojené potrebou zachovať existujúce systémy v prechodných obdobiach, čo je zreteľná požiadavka na vládu, ktorá nie je prítomná v komerčnom prostredí;

1.7 poznamenáva, že aby sa zaistila vysoká úroveň prijatia a interaktivity, podstatné je zapojenie širokej verejnosti, preto víta výzvu Komisie po zapojenie celej verejnej administratívy do roku 2005 a je presvedčený, že sa vyžaduje finančná podpora na zabezpečenie takej transformácie, najmä pre tie oblasti, kde je súčasná úroveň a stupeň vývoja prístupu pomerne nízka;

1.8 oceňuje rozdiel, robený v Oznámení medzi e-Riadením a e-Vládou a myslí si, že širší pojem e-Riadenie, ktorý v sebe zahŕňa hlavné sociálne služby, je vysoko významný pre záujmy miestnej a regionálnej vlády;

1.9 schvaľuje žiadosť spoločného rámca výskumných štandardov na zaistenie publikácie kvalitatívneho a kvantitatívneho zhodnotenia všetkých dôležitých programov a projektov, čím sa podporí snaha o dosiahnutie úspechov, aj sa zlepší poučenie pre budúcnosť z úprimnej analýzy neúspechov;

1.10 je presvedčený, že pri správnom fungovaní partnerstva je podstatné vytvárať konzorciá a podniky so spoločnou majetkovou účasťou na všetkých úrovniach medzi verejnými agentúrami a tam, kde je to uskutočniteľné, aj súkromné organizácie, čím sa využije inovácia a obíde sa zastaranosť, odovzdajú sa súčasné aj budúce dobré metódy a dosiahne sa najlepšia hodnota z verejných výdavkov;

1.11 uznáva, že potenciál e-Vlády udrží a podporí kultúrne rozdiely a spravodlivý prístup k službám a prispeje k politike a procesu medzi rozličnými typmi obyvateľstva regiónov a v tomto ohľade uznáva jedinečnú úlohu, akú zohrávajú miestne a regionálne orgány, z toho všetkého uznáva dôležitosť kvalitného výskumu pri informovaní vrátane praktík;

1.12 je si vedomý dôležitosti súkromia a bezpečnosť zvyšujúcich technológií, ktoré medzi užívateľmi služieb rozširia dôveru, ale uvažuje, že táto sa musí vyvážiť oproti prijímaniu protokolov, ktoré by mohli nerozumné zabrzdiť elektronický prenos informácií týkajúcich sa identifikovaných jednotlivcov;

1.13 pozoruje, že toto Oznámenie je súčasťou širšieho súboru moderných inovácií, kolektívny dôsledok ktorých má schopnosť pretransformovať vzájomnú výmenu informácií medzi vládou a občanmi k lepšiemu s ohľadom na sociálne zaradenie, ale predsa len uvažuje, že existujú potenciálne nebezpečenstvá pre sociálnu súdržnosť z izolácie, ktorá je výsledkom zredukovania vzájomných medziľudských stykov, treba ustrážiť, aby k nej nedochádzalo.

2. Odporúčania Výboru regiónov

Výbor regiónov

2.1 odporúča, aby Európska komisia pri posilňovaní e-Vlády dala prioritu zaisteniu spoločných štandardov, rámcom pre výmenu informácií a účinnej interoperabilite, čím spropaguje povedomie pan-európskych služieb a uľahčí prístup k informáciám prostredníctvom národných a regionálnych služieb pre všetkých občanov v celej EÚ. Musí sa uprednostňovať bezpečnosť všetkých transakcií a údajov. Dôvera verejnosti a využívanie elektronických služieb sú priamo spojené s bezpečnostnými otázkami;

a) odporúča, aby Európska komisia zdvojnásobila úsilie pre skutočnú a účinnú koordináciu aktivít, vedených v rámci on-line administratívnych programov, najmä IDA, eTEN a výskumných aktivít e-vlády 6. rámcového programu, a toto za účelom optimalizácie svojich výsledkov a najlepšieho využitia úsilia a zdrojov, ktoré Európska únia venuje vývoju on-line administratívy;

b) odporúča, aby Európska komisia prehľadila regionálnu a lokálnu dimenziu aktivít vedených v rámci on-line administratívnych programov;

2.2 odporúča poskytovanie financií z vlád a z prídeltov štruktúrnych fondov EÚ na zabezpečenie širokopásmovej technológie v oblastiach, kde nemusí byť komerčne realizovateľná, čím sa zaisťujú dostupnosť e-Vlády vo všetkých oblastiach Európskej únie so zameraním na tie oblasti, kde prístup a (alebo) tempo rozvoja prístupu sú nízke. Pri stanovovaní financovania potrebného pre vhodnú infraštruktúru, ktorá bude garantovať prístup na celé územie treba zobrať do úvahy osobitné charakteristiky regiónov, najmä ich rozlohu a ich populáciu;

2.3 trvá na tom, aby sa aspoň v prechodnom období podporovali školenia na prístup k e-Vláde a zariadenia pre invalidných ľudí; a pre staršie osoby a osoby s nízkym stupňom vzdelania na podporu e-inclusion (elektronického zahrnutia) a vylúčenie akéhokoľvek rizika diskriminácie;

2.4 víta pripomienku, že obstarávanie nie je žiadnou zárukou použitia on-line služieb a silne povzbudzuje výskum preferencií a bariér dopytu, rovnako čo sa týka typu služby a metód prístupu, ako aj inovácie dodávok, aby sa identifikovali kanály, ktoré pritiahnu čo najširšiu škálu užívateľov v odlišných geografických lokalitách a medzi socio-ekonomickými skupinami rôzneho veku a pohlavia;

2.5 zdôrazňuje, že potenciál informačných technológií by mal byť plne využitý, keď sa jedná o zlepšenie kvality a produktivity verejných služieb, ktoré sú poskytované tradičnými spôsobmi;

2.6 odporúča prijatie protokolu, ktorý by požadoval, aby sa programy a projekty e-Vlády podporované z verejných financií delili o výsledky a podávali správy o výhodách vyplývajúcich z iniciatívy a lekcii pre zlepšenie;

2.7 naliehavo žiada Komisiu, aby podporovala miestne a regionálne orgány v zabezpečovaní e-Vlády v rozličných jazykoch so špeciálnym dôrazom na regionálne a menej používané jazyky;

2.8 oceňuje komplexné hodnotenie hlavných iniciatív v nových oblastiach činnosti, ale naliehavo žiada postavenie jasných cieľov na začiatku a úplné otvorené kritické zhodnotenie výsledkov (rovnako úspechov ako aj zlyhaní) pre také kritériá, akými sú dôležitosť, efektívnosť, výkonnosť a funkčnosť, so zameraním na budúce zlepšenie.

Brusel, 16. júna 2004

Predseda

Výboru regiónov

Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o nevyžiadanych komerčných správach, nazývaných aj „spam“

(2004/C 318/08)

VÝBOR REGIÓNŮV,

So zreteľom na Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o nevyžiadanych komerčných správach, nazývaných aj „spam“ (COM(2004)28 final);

So zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 22. januára 2004 prekonzultovať túto problematiku podľa prvého paragrafu článku 265 Zmluvy zakladajúcej Európske spoločenstvo;

So zreteľom na rozhodnutie svojho predsedu z 5. apríla 2004 – o tom, že dá pokyn svojej Komisii pre kultúru a vzdelávanie, aby vypracovala stanovisko k tejto problematike;

So zreteľom na svoje Stanovisko s názvom Dôsledok viacročného akčného plánu Spoločenstva o podporovaní bezpečnejšieho užívania Internetu prostredníctvom boja proti nelegálnemu a škodlivému obsahu na globálnych sieťach a Návrhu upravujúcemu Rozhodnutie č.276/1999/EC, ktoré prijalo viacročný akčný plán Spoločenstva o podporovaní bezpečnejšieho užívania Internetu prostredníctvom boja proti nelegálnemu a škodlivému obsahu na globálnych sieťach (CdR 140/2002 fin) ⁽¹⁾;

So zreteľom na svoje Stanovisko o prijatí viacročného programu (2003-2005) pre monitorovanie e-Európy, šírení dobrých praktík a zlepšení siete a bezpečnosti informácií (MODINIS) (CdR 252/2002 fin) ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Ú. v. C 73 z 26.3.2003, str. 34

⁽²⁾ Ú. v. C 128 z 29.5.2003, str. 19

So zreteľom na svoje Stanovisko s názvom Správa o šandardizovaní e-Európy 2002 COM(2002) 62 final a e-Európa 2005: Informačná spoločnosť pre všetkých (CdR 136/2002 fin) ⁽¹⁾;

So zreteľom na svoje stanovisko Spoločný rámec pre elektronické podpisy (CdR 332/98 fin) ⁽²⁾;

So zreteľom na svoje stanovisko s názvom Šiesta správa o realizácii regulačného balíka v telekomunikáciách (CdR 52/2001 fin) ⁽³⁾;

So zreteľom na svoje Stanovisko o dôsledku Zelené listiny na ochranu menších a ľudskej dôstojnosti v audiovizuálnych a informačných službách vrátane návrhu pre Odporúčanie Rady a prijatia akčného plánu na podporu bezpečného používania Internetu (CdR 54/98 fin) ⁽⁴⁾;

So zreteľom na svoje Stanovisko o Európskej iniciatíve v elektronickom obchode (CdR 350/97 fin) ⁽⁵⁾;

So zreteľom na svoje Stanovisko Sieť regiónov a bezpečnosť informácií: Návrh pre postoj európskej politiky (CdR 257/2001 fin) ⁽⁶⁾;

So zreteľom na svoje stanovisko s názvom Vytváranie bezpečnejšej informačnej spoločnosti zlepšením bezpečnosti informatických infraštruktúr a bojom proti počítačovým zločinom: e-Európa 2002 (COM(2000) 890 final - CdR 88/2001 fin) ⁽⁷⁾;

So zreteľom na svoj Návrh stanoviska (CdR 69/2004 Rev.1.), prijatý 5. apríla 2004 svojou Komisiou pre kultúru a vzdelávanie, (spravodajca: pani Susie Kemp, členka Unitárnej rady West Berkshire (UK/EPP)).

Keďže:

- 1) Nevyžiadané komerčné správy prostredníctvom elektronickej pošty, ináč známe ako „spam“, dosiahli znepokojivé rozmery, vzrástli z predpokladaných 7 % zo všetkých globálnych elektronických správ v roku 2001 na 50 % v súčasnosti.
- 2) Spam je problém nielen pre súkromie, klamanie zákazníkov, ochranu menších a ľudskú dôstojnosť, znamená aj komerčnú hrozbu. Znamená mimoriadne náklady na podnikanie a stratu produktivity a je hrozba, že podkope dôveru spotrebiteľov.
- 3) EÚ prijala v júli 2002 Smernicu 2002/58/EC o Súkromí a elektronických komunikáciách, pričom zaviedla princíp „opt-in“ pre elektronickú poštu, a posledný termín pre jej realizáciu bol 31. október 2003.
- 4) Kým toto je prvý krok, samotná legislatíva nebude stačiť na boj so spamom. Na zaistenie žiaduceho účinku smernice budú potrebné ďalšie opatrenia.

jednomyselné prijal nasledovné stanovisko na svojom 55. plenárnom zasadnutí konanom dňa 16. – 17. júna 2004 (schôdzi zo 16. júna).

1. Názory Výboru regiónov

Výbor regiónov

1.1 súhlasí so záverom Komisie o tom, že spam je jeden z najvýznamnejších problémov, ktorému dnes čelí Internet a vyžaduje si nielen účinné presadenie a medzinárodnú spoluprácu, ale aj samo-regulačné a technické riešenia zo strany priemyslu a uvedenie spoločnosti;

1.2 víta pokračujúce snahy Komisie pri podpore členských štátov, aby transponovali Smernicu 2002/58/EC o súkromí a elektronických komunikáciách a pomoc ponúknutú Komisiou členským štátom a dúfa, že táto pomoc sa rozšíri aj na kandidátske krajiny po rozšírení v máji 2004;

1.3 poznamenáva, že nevyžiadaná elektronická pošta spôsobuje nedostatok dôvery v informačné siete a že objem e-mailových správ spôsobuje spomalenie systému. Toto je cezhraničný a medzinárodný problém a Výboru regiónov záleží na tom, aby politika Spoločenstva uspela pri dohodách a spolupráci s medzinárodnými organizáciami a inými svetovými mocnosťami;

1.4 ľutuje, že Komisia neuznáva schopnosť regionálnych a miestnych úradov byť v spojení s ich obcami a so širokou verejnosťou a nalieha na Komisiu, aby venovala náležitú pozornosť tomu, koľko pomoci môžu poskytnúť regionálne a miestne orgány pri boji s nevyžiadanou poštou;

⁽¹⁾ Ú. v. C 128 z 29.5.2003, str. 14

⁽²⁾ Ú. v. C 93 z 6.4.1999, str. 33

⁽³⁾ Ú. v. C 19 z 22.1.2002, str. 1

⁽⁴⁾ Ú. v. C 251 z 10.8.1998, str. 51

⁽⁵⁾ Ú. v. C 180 z 11.6.1998, str. 19

⁽⁶⁾ Ú. v. C 107 z 3.5.2002, str. 89

⁽⁷⁾ Ú. v. C 107 z 3.5.2002, str. 85

1.5 zdôrazňuje, že regionálne a miestne orgány môžu byť zapojené do boja so spamom rozličnými spôsobmi. Majú istú úlohu pri zvyšovaní uvedomenia a šírení informácií a vo všeobecnejšom zmysle vzhľadom k ich blízkosti k občanom, organizáciám a podnikom;

1.6 poznamenáva, že sa už navrhovalo, aby boli školáci informovaní tak o aspektoch bezpečnosti informačnej spoločnosti, ako aj o dôsledkoch počítačovej kriminality;

1.7 poznamenáva, že regionálne a miestne orgány majú úlohu ochraňovať verejnosť v tom najširšom zmysle;

1.8 uznáva, že miestne a regionálne orgány majú dôležitú úlohu pri zaisťovaní vyváženého vývoja poznatkov a informačnej spoločnosti v Európskej únii, najmä po rozšírení, aby sa zvýšila hospodárska a sociálna súdržnosť v regiónoch, mestách a okresoch v celej Európe. Regionálne a miestne orgány majú jedinečné postavenie pri zaisťovaní toho, aby sa dosiahol čo najširší možný prístup k činnostiam Spoločenstva, so zvláštnym zameraním na znevýhodnené skupiny;

1.9 uznáva, že miestne a regionálne vedenie má zodpovednosť pri rozvíjaní nielen on-line verejných služieb, ale aj informačných a komunikačných technológií (ICT) pri celoživotnom vzdelávaní (za predpokladu, že digitálna gramotnosť sa považuje za novú základnú zručnosť) a zdravotnej starostlivosti. Miestne a regionálne vedenie je tiež aktívne pri podpore bezpečnosti informácií, pri rozvoji on-line kultúry a služieb cestovného ruchu, pri zlepšovaní prístupu k on-line službám a samozrejme pri rozvoji interoperability procesov tak vo vedení, ako aj medzi organizáciami všeobecne. Preto verí, že je životne dôležité, aby sa dosiahla účinná a ničím neobmedzovaná elektronická komunikácia.

2. Odporúčania Výboru regiónov

Výbor regiónov

2.1 požaduje, aby sa zdôraznilo aktívne zapojenie kandidátskych krajín. Internet neuznáva tradičné hranice medzi štátmi a

preto opatrenia prijaté na európskej úrovni by sa nemali obmedzovať iba na účasť členských štátov EÚ. Účinky nedostatku informačného systému a bezpečnosti siete v menej rozvinutých krajinách Európy by mohli rozšíriť digitálnu priepasť medzi nimi a najrozvinutejšími a najbezpečnejšími regiónmi;

2.2 navrhuje, aby sa vynaložilo úsilie na zaistenie väčšieho nasadenia zo strany hlavných svetových výrobcov softvéru, čím by sa podnikol výskum siete a bezpečnosti informácií a jeho okamžitá praktická aplikácia. Bezpečnosť by mala byť prioritnou úlohou medzi telekomunikačnou službou a poskytovateľmi prístupu fungujúcimi v Európe a malo by sa vyvinúť viac spojení s činnosťami a organizáciami mimo EÚ;

2.3 naliehavo žiada Komisiu, aby využila schopnosti regionálnych a miestnych orgánov komunikovať s občanmi na miestnej úrovni. Napríklad knižnice, obecné centrá a iné mestské budovy ponúkajú obrovské možnosti zvyšovania uvedomenia a ponúkajú verejnosti prístup k informáciám. Tieto zariadenia ponúkajú priamy kontakt s verejnosťou vrátane znevýhodnených skupín;

2.4 navrhuje, aby sa mnohé problémy spojené s bezpečným používaním Internetu mohli riešiť na miestnej úrovni, najmä intenzívnou výchovnou kampaňou naplánovanou na zvýšenie uvedomenia v tejto veci. Regionálne a miestne orgány môžu ukazovať informácie týkajúce sa boja s nevyžiadanou poštou;

2.5 navrhuje, aby školy, v rámci výchovno-vzdelávacej úlohy, ktorá im prislúcha, zvyšovali povedomie mladých ľudí v otázkach potreby „bezpečnosti“ v informačnej spoločnosti;

2.6 navrhuje, aby regionálne a miestne orgány využívali svoje existujúce vzťahy s obchodnými organizáciami a povzbudili ich, aby prijali platné opatrenia proti spamu;

2.7 praje si tiež zdôrazniť význam spolupráce s EÚ a najmä úlohu regionálnych a miestnych vedúcich orgánov pri zaisťovaní takej spolupráce.

Brusel, 16. júna 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o Budúcnosti európskej regulačnej politiky v audiovizuálnej oblasti

(2004/C 318/09)

VÝBOR REGIÓNOV,

So zreteľom na Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o Budúcnosti európskej regulačnej politiky v audiovizuálnej oblasti (COM (2003) 784 fin);

So zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 15. decembra 2004 požiadať ho o konzultáciu ohľadom tejto záležitosti, podľa prvého paragrafu článku 235 Zmluvy, ktorou sa zakladá Európske spoločenstvo;

So zreteľom na rozhodnutie svojho predsedu z 5. apríla 2004 poveriť Komisiu pre kultúru a vzdelávanie vypracovaním stanoviska k tejto veci;

So zreteľom na svoje Stanovisko k Určitém právny aspektom kinematografických a iných audiovizuálnych prác (CdR 387/2001 fin) ⁽¹⁾;

So zreteľom na svoje Stanovisko k Štvrtej správe Komisie o uplatňovaní smernice 89/553/EHS „Televízia bez hraníc“ (CdR 90/2003 fin) ⁽²⁾;

So zreteľom na svoje Stanovisko k Oznámeniu o prekážkach pre široký prístup k novým službám a aplikáciám informačnej spoločnosti prostredníctvom otvorených platforiem v digitálnej televízii a mobilnej komunikácii tretej generácie (Communication on Barriers to widespread access to new services and applications of the information society through open platforms in digital television and third generation mobile communications) a k Oznámeniu o prechode od analogického na digitálne vysielanie: (od digitálneho „prepínania“ na analogické „vypínanie“) (Communication on the transition from analogue to digital broadcasting: (from digital „switchover“ to analogue „switch-off“)) (CdR 308/2003 fin);

So zreteľom na svoj Návrh stanoviska (CdR 67/2004 Rev.1.), prijatý 5. apríla 2004 Komisiou pre kultúru a vzdelávanie, (spravodajca: pán Dieter Schiffmann, člen Krajinského snemu Rheinland-Pfalz (DE-SES));

jednomyselne prijal nasledujúce stanovisko na svojom 55. plenárnom zasadnutí konanom dňa 16. – 17. júna 2004 (schôdza zo 17. júna).

1. Názory Výboru regiónov

Výbor regiónov

1.1 uznáva ústrednú rolu audiovizuálnych médií v rozvoji pluralistickej spoločnosti v Európe, zachovávaní regionálnej a miestnej identity a rozvoji demokraticky zakotvených občianskych práv;

1.2 podčiarkuje cieľ upraviť právny rámec pre audiovizuálne médiá tak, aby ich viedol k pozitívnemu rozvoju - a podporoval ho v ňom - v súlade s ich úlohami, ktoré im v spoločnosti prislúchajú;

1.3 uznáva potrebu zohľadniť aj ostatné vysoko dôležité ciele všeobecného charakteru týkajúce sa právnej regulácie audiovizuálneho sektoru, ako napr. zákony o konkurencii, ochrane spotrebiteľa a telekomunikáciách, a víta skutočnosť, že Komisia využila príležitosť na vypracovanie oznámenia o budúcom smerovaní európskej regulačnej politiky v audiovizuálnom sektore;

1.4 považuje za zmysuplné, predovšetkým vzhľadom na blížiace sa rozšírenie EÚ, vyjasniť právny rámec upravujúci audiovizuálnu politiku a stanoviť časový plán jeho ďalšieho rozvoja tak, aby medzi iným prístupujúce krajiny mali čo najväčšiu právnu istotu v počiatočných štádiách;

1.5 vidí hlavné možnosti trvalého rozvoja audiovizuálneho sektoru v pokračujúcich technických inováciách (napr. televízory s plochou obrazovkou) a zdôrazňuje potrebu zohľadniť to v budúcom právnom rámci;

1.6 v zásade zdieľa a podporuje princípy Komisie pre regulačný právny rámec upravujúci audiovizuálny sektor;

1.7 zdieľa v zásade pozitívne hodnotenie smernice „Televízia bez hraníc“ ako stabilného a istého právneho rámca pre televízne služby v rámci Spoločenstva, ktorým je v podstate zaručený voľný pohyb televízneho vysielania v rámci Spoločenstva, a upozorňuje na svoje stanovisko k tejto problematike (CdR 90/2003 fin);

⁽¹⁾ Ú.v. C 192 z 12.8.2002, str.15

⁽²⁾ Ú.v C 256 z 24.10.2003, str.79

1.8 zdôrazňuje dôležitosť princípu krajiny pôvodu ako základného princípu jednotného trhu v audiovizuálnom sektore, ale zároveň zdieľa obavy vyjadrené počas konzultčných prác, že by takto televízne spoločnosti vzhľadom na rozdielnosť v národných legislatívach mohli vyhľadávať členské štáty s tým najmenej striktným právnym systémom;

1.9 zdieľa názor Komisie, že bude zrejme potrebná dôsledná revízia spomínanej smernice, aby sa zohľadnili všetky zmeny;

1.10 uvítal by preto vzhľadom na medzičasom vyskytnuté sa zmeny a pokroky v audiovizuálnom trhu iniciatívu Komisie na rýchle a podrobné rozvinutie smernice o televízii na koherentný európsky legislatívny rámec pre šírenie audiovizuálnych obsahov, ktorý by mohol stanoviť rozdielne stupne regulácie pre služby spadajúce pod smernicu o televízii bez hraníc a pre služby informačnej spoločnosti;

1.11 nazdáva sa, že ďalšie otázky týkajúce sa uplatňovania ustanovení smernice o televízii nemusia prechádzať cez interpretačné správy a oznámenia, ale treba radšej rýchle prepracovať samotnú smernicu, aby sa tak dosiahla požadovaná právna istota;

1.12 zdôrazňuje dôležitosť sledovania a ochrany konkurenčných pravidiel v audiovizuálnej politike;

1.13 vyzdvihuje zodpovednosť za zachovanie a ďalší rozvoj mediálneho pluralizmu v Európe, členských štátoch EÚ a európskych regiónoch;

1.14 zdôrazňuje potrebu právneho rámca pre služby informačnej spoločnosti ako napr. e-obchodovanie a prístup k novým službám, a keďže sú vyžadované rozdielne stupne regulácie, s uspokojením konštatuje, že Komisia nemá v úmysle spochybňovať rozdiely medzi službami informačnej spoločnosti a službami tvoriacimi náplň smernice o televízii;

1.15 zdôrazňuje potrebu zrozumiteľného, spotrebiteľsky prístupného a zbytočne nekomplikovaného prechodu od analogického na digitálne vysielanie a upozorňuje na svoje stanovisko k tejto problematike (CdR 308/2003 fin);

1.16 zdôrazňuje nesmiernu dôležitosť práva na informácie ako súčasti osobných práv európskych občanov a vyjadruje potešenie, že sa Komisia v rámci konzultčných praktík zaoberá otázkou práva na informovanosť o najdôležitejších udalostiach v spoločnosti a nazdáva sa, že si táto problematika vyžaduje ďalšiu pozornosť;

1.17 vyzdvihuje dôležitosť podpory regionálneho filmu a pevne verí, že sa regionálna a miestna audiovizuálna produkcia stane čoraz dôležitejšou a že spolu s národnou produkciou vytvorí protiváhu k neeurópskym produkciam;

1.18 vyzdvihuje potrebu aktívnej propagácie európskych produktov a nazdáva sa, že podpora zaradenia takýchto produktov nezávislými producentmi do programového plánu prispieva veľkou mierou k zvelaďovaniu pestrosti európskeho audiovizuálneho prostredia a je zároveň obzvlášť vhodným spôsobom na zachovávanie a zviditeľňovanie európskeho regionálneho a lokálneho dedičstva; napriek tomu sa nazdáva, že doterajšia prax určovania kvót pre programáciu nezaručuje v dostatočnej miere dosiahnutie tohto cieľa;

1.19 vyzdvihuje potrebu stanovenia pravidiel pre kvantitu a kvalitu reklamy;

1.20 víta pripravenosť Komisie revidovať odporúčania o ochrane maloletých a ľudskej dôstojnosti;

1.21 nazdáva sa, že právo na odpoveď je ústredným prvkom v ochrane ľudských práv a slobody prejavu a víta plán na rozšírenie tohto práva na všetky médiá;

1.22 víta zámer Komisie aktualizovať odporúčania o ochrane maloletých a ľudskej dôstojnosti sústreďujúc pozornosť na mediálnu gramotnosť, právo na odpoveď a opatrenia proti diskriminácii alebo nabádaniu k nenávisti vo všetkých on-line médiách;

1.23 uznáva potrebu koregulačných a samoregulačných modelov v jednotlivých členských štátoch, ktoré by zohľadňovali národné a regionálne osobitosti; zároveň sa však stavia za vypracovanie štúdie o koregulačných modeloch v mediálnom sektore, ktorou by sa preskúmali ich dopad a kompatibilita s európskym právnym rámcom;

1.24 podčiarkuje nevyhnutnosť zo strany Spoločenstva obširne garantovať európsky audiovizuálny model aj na medzinárodnej úrovni, predovšetkým v rámci rokovaní WTO.

2. Odporúčania Výboru regiónov

Výbor regiónov

2.1 odporúča rýchlu revíziu a prepracovanie smernice o televízii bez hraníc na dosiahnutie potrebnej právnej istoty, predovšetkým pre prístupujúce krajiny a na jej prispôbenie rýchlemu technickému pokroku v tejto oblasti;

2.2 odporúča, aby sa pri prepracovaní smernice o televízii bez hraníc a ostatných všeobecných ustanoveniach upravujúcich audiovizuálny sektor zohľadnila a podporovala kľúčová úloha, ktorú zohrávajú audiovizuálne médiá a produkcie v rozvoji a raste regionálnej a miestnej identity. V tomto zmysle treba zabrániť príliš veľkej koncentrácii tohto priemyselného odvetvia a/alebo kompenzovať to na národnej a medzinárodnej úrovni;

2.3 odporúča, aby sa vzhľadom na rastúce splyvanie médií právny rámec rozdelil podľa obsahu produkcie bez ohľadu na použitú technickú platformu;

2.4 prihovára sa za ponechanie doterajšieho kvantitatívneho kritéria pre reklamu, predovšetkým čo sa týka ochrany detí a maloletých, a jasné rozlišovanie medzi reklamným a redakčným obsahom;

2.5 odporúča však vzhľadom na rastúcu možnosť výberu používateľa a kontroly audiovizuálnych produktov ďalšie prehodnotenie kvantitatívnych pravidiel pre reklamu, v neposlednom rade aj kvôli tomu, aby sa prístupujúcim krajinám vyslal jasný signál volajúci po obmedzení byrokratických praktík;

2.6 odporúča, aby sa pravidlá pre reklamu vzťahovali aj na nové technológie, ako sú napr. rozdelená obrazovka (split-screen), virtuálna a interaktívna reklama, a aby sa zavedením vhodných predpisov na zachovanie zreteľného rozlišovania medzi redakčným a reklamným obsahom vyjasnilo právne postavenie týkajúce sa používania takýchto reklamných technológií;

2.7 víta skutočnosť, že sa v medziach audiovizuálnej politiky a smernice o televízii bez hraníc zohľadňuje stále viac príbuzných regulačných oblastí, ako právna úprava konkurencie, ochrana autorských práv a ochrana spotrebiteľa a odporúča, aby budúca legislatíva v čoraz väčšej miere zohľadňovala tieto vzájomné vzťahy a prepojenia;

2.8 zdôrazňuje, že sa predovšetkým v desiatich nových členských štátoch musia podniknúť kroky na to, aby sa zabezpečilo dôsledné uplatňovanie nariadení o ochrane maloletých a ľudských práv v celom audiovizuálnom sektore;

2.9 odporúča preto, aby sa v návrhu na aktualizáciu odporúčaní o ochrane maloletých a ľudskej dôstojnosti tak, ako sa to spomína v Oznámení Komisie, vynaložilo viac úsilia na zavedenie účinných samoregulačných a koregulačných nástrojov, vrátane väčšieho využívania výmeny dobrých skúseností a spolupráce medzi sieťami, predovšetkým v digitálnom a on-line prostredí;

2.10 odporúča, aby sa v návrhu spomenutom v Oznámení venovala osobitná pozornosť propagácii mediálnej gramotnosti, keďže, ako správne poznamenáva Komisia, vedieť, kde nájsť informáciu a ako ju interpretovať, predstavuje v súčasnosti

mimoriadne dôležitú schopnosť. Rovnako odporúča, aby tieto odporúčania zahŕňali všetky jazyky Európskej únie garantujú minimálnu úroveň zastúpenosti a informačného obsahu pre každý z nich;

2.11 podporuje zaručenie práva na informovanosť, vrátane informácií o udalostiach, na ktoré sa vzťahujú exkluzívne práva, alebo ktoré sú mimoriadne dôležité pre spoločnosť. VR zdôrazňuje svoj názor, že pravidlá pre vysielanie najdôležitejších udalostí voľne prístupnými nekódovanými (free-to-air) televíziami by malo byť flexibilné, berúc ohľad na lingvistickú osobitosť jednotlivých krajín, a že treba zväziť vypracovanie európskeho zoznamu najdôležitejších udalostí. VR rovnako odporúča stanoviť na európskej úrovni právo na krátke televízne spravodajstvá o informáciách všeobecného záujmu;

2.12 odporúča, aby sa s prihliadnutím na zdravý rozvoj európskeho audiovizuálneho trhu naďalej zaoberalo propagáciou európskych filmových a televíznych produkcií, ale nie ako doteraz, podľa kvót stanovených článkami 4 a 5 Smernice o televízii bez hraníc, ale skôr zabezpečením väčšej podpory produkcie a distribúcie zo strany (finančných) programov na podporu. Pripomína svoj názor, že by sa pri hodnotení týchto diel malo prihliadať na zachovávanie európskej kultúry a na dopad na regionálnu politiku a ekonomiu, na tento účel by mali byť vytvorené osobitné programy na podporu produkcie a distribúcie regionálneho charakteru a/alebo používajúcej rôzne európske jazyky;

2.13 opätovne pripomína svoje odporúčanie, že by sa mali povzbudiť alebo povoliť možnosti (finančnej) podpory regionálnych a lokálnych televízií na zabezpečenie kultúrnej a regionálnej rozmanitosti po prechode na digitálne vysielanie, berúc do úvahy investície potrebné na prechod na digitálnu produkciu a vysielanie a skutočnosť, že lokálne a regionálne vysielanie produkuje väčšinu svojich materiálov, na tento účel Výbor navrhuje, aby sa uprednostnilo podporovanie investovania do digitalizácie regionálnych audiovizuálnych zariadení;

2.14 obhajuje názor, že revízia smernice o televízii bez hraníc by mala zaručiť, aby verejnoprospešné vysielanie bolo schopné splňať úlohy, ktoré sa od neho očakávajú, v súlade s pravidlami členských štátov, rovnako sa prihovára za podporu verejnoprospešných operátorov, ktorí zabezpečujú regionálne pokrytie.

Brusel, 17. júna 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov k „Návrhu rozhodnutia Rady o zriadení Európskeho fondu pre utečencov na obdobie 2005-2010“

(2004/C 318/10)

Výbor regiónov,

So zreteľom na návrh rozhodnutia Rady o zriadení Európskeho fondu pre utečencov na obdobie rokov 2005-2010 (COM(2004) 102 final - 2004/0032 CNS);

So zreteľom na rozhodnutie Rady z 23. februára 2004 vyzvať (Výbor regiónov), v súlade s ustanoveniami článku 265, bod 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, vypracovať stanovisko v danej oblasti;

So zreteľom na rozhodnutie predsedu zo 6. novembra 2003 poveriť komisiu pre vonkajšie vzťahy vypracovaním stanoviska v danej oblasti;

So zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva a osobitne jej článok 63, odstavec 2, bod b);

So zreteľom na svoje stanovisko k „Návrhu rozhodnutia Rady, ktorý sa týka vytvorenia Európskeho fondu pre utečencov“ (COM(1999) 686 final – 1999/0274 CNS, CdR 80/2000fin⁽¹⁾);

So zreteľom na svoje stanovisko k „Oznámeniu Komisie pre Radu, Európsky parlament, Európsky hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov k imigrácii a zamestnanosti“ (COM(2003) 336 final, CdR 223/2003fin⁽²⁾);

So zreteľom na svoje ďalšie stanoviská, ktoré sa týkajú politiky aplikovanej na utečencov (CdR 90/2001fin⁽³⁾; CdR 214/2001fin⁽⁴⁾; CdR 93/2002fin⁽⁵⁾; CdR 249/2003fin⁽⁶⁾);

So zreteľom na návrh svojho stanoviska (CdR 80/2004rév1), ktoré prijala 4. mája 2004 Komisia pre vonkajšie vzťahy (spravodajca: M. Gustav SKUTHÄLLA, starosta z Närpes (FI/ELDR));

- 1) berúc do úvahy, že druhá fáza Európskeho fondu pre utečencov by mala vytvoriť účinnejšie a dôležitejšie prostriedky pre zavedenie príslušných prioritných cieľov, pričom ide o delbu zodpovednosti medzi členskými štátmi a aplikáciu spoločnej politiky v oblasti azylu vo všetkých členských štátoch,
- 2) berúc do úvahy, že pre realizáciu stanovených cieľov je nevyhnutné dotovať fond dostatočnými zdrojmi počas celého akčného obdobia, osobitne so zreteľom na rozšírenie Únie a potreby nových členských štátov.

prijal na svojom 55. plenárnom zasadnutí, ktoré sa konalo 16. a 17. júna 2004 (schôdza zo 17. júna), nasledujúce stanovisko.

1 Pozície Výboru regiónov

1.3 oceňuje prácu Komisie pri vypracovaní nového návrhu a zastáva názor, že sa jej podarilo zohľadniť veľkú časť výsledkov hodnotenia prvej etapy a poznámok, ktoré formulovali jednotlivé zúčastnené strany;

Výbor regiónov

1.1 schvaľuje návrh Komisie s nasledujúcimi zmenami a doplneniami;

1.2 oceňuje úsilie Komisie, členských štátov, regiónov, obcí, organizácií, utečencov samotných, ako aj ďalších dotyčných strán pre dosiahnutie cieľov prvej fázy Európskeho fondu pre utečencov;

1.4 považuje za spravodlivý princíp a systém zodpovednosti rozdelenej medzi členské štáty, ako je to stanovené v prejednávanej návrhu;

1.5 berie do úvahy, že stála suma navrhnutá pre zavádzanie aktivít v členských štátoch a suma naplánovaná pre technickú asistenciu a administratívu vytvárajú absolútne minimá, ak chceme garantovať, aby všetky členské štáty mohli participovať v programe a rozvíjať svoje vlastné systémy, aby smerovali k všeobecnej európskej úrovni; zdôrazňuje, že miestni aktéri – osobitne – v členských štátoch, ktoré participovali v prvej fáze Európskeho fondu pre utečencov, potrebujú byť znovu zaškolení a vedení pri vykonávaní projektov na vysokej úrovni;

⁽¹⁾ Ú. v. C 317 zo 6.11.2000, s. 4.

⁽²⁾ Ú. v. C 109 z 30.4.2004, s. 46.

⁽³⁾ Ú. v. C 19 z 22.1.2002, s. 20.

⁽⁴⁾ Ú. v. C 107 z 3.5.2002, s. 85.

⁽⁵⁾ Ú. v. C 278 zo 14.11.2002, s. 44.

⁽⁶⁾ Ú. v. C 23 z 27.1.2004, s. 30.

1.6 sa domnieva, že je dôležité zaistiť, aby sa všetkých osôb, ktoré môžu využívať medzinárodnú pomoc v členskom štáte týkali aktivity fondu, bez ohľadu na národnú procedúru aplikovanú pre vstup na územie daného štátu; tiež sa domnieva, že je pri zavádzaní programu dôležité venovať osobitnú pozornosť potrebám utečencov, ktorých situácia je najzložitejšia. Medzi najzraniteľnejšími skupinami uvedme maloleté deti bez sprievodu, izolované matky alebo osamelé ženy, obeť mučenia alebo osoby, ktoré podstúpili nehumánne alebo ponižujúce zaobchádzanie, ako aj osoby vyžadujúce špecifickú lekársku pomoc;

1.7 sa pripája k celkovému prístupu k azylovej politike, ktorý navrhuje Komisia, podľa ktorého môžu byť zdroje fondu použité na zlepšenie podmienok žiadateľov o azyl, podporu ich integrácie a podporu ich návratu do východnej krajiny, pri zohľadnení miestnej, regionálnej a národnej situácie;

1.8 považuje za dôležité financovať komunitárne akcie a naliehavé opatrenia navyše k akciám realizovaným na národnej úrovni. Komunitárne akcie sa môžu stať dôležitým nástrojom plánovania a strategického rozvoja na európskej úrovni, keď prispievajú k vypracovávaniu konkrétnych projektov veľkého rozsahu na politickej úrovni, ako aj na úrovni regionálnej a miestnej, ktoré sa navzájom dopĺňajú. Dostačujúca časť fondu musí byť vyhradená pre komunitárne akcie, aby sa zabezpečila ich komplementarita a transparentná implementácia;

1.9 poznamenáva, že vplyv prijímania žiadateľov o azyl a utečencov sú najzreteľnejšie na úrovni obcí, ktoré tieto

skupiny prijímajú a nalieha, aby sa miestne a regionálne úrady zúčastňovali na takýchto rozhodnutiach ohľadom prijímania a integrácie v ich komunitách;

1.10. zdôrazňuje, že podpora integrácie predstavuje jeden z kľúčových prvkov európskej politiky v oblasti utečencov a azylu založených na dodržiavaní ľudských práv a, že úspešnosť tejto integrácie má osobitný význam pre pokračovanie vyváženého vývoja na miestnej úrovni;

1.11. trvá na práve každého na dobrovoľný, bezpečný a dôstojný návrat do krajiny svojho pôvodu;

1.12. podporuje Komisiu v svojom úsilí zlepšiť strategické plánovanie programu vďaka viacročnému programovaniu;

1.13. zdôrazňuje, že strategické plánovanie sa musí vykonávať transparentne v rámci skutočného partnerstva medzi Komisiou a členskými štátmi, či sa jedná o aktivity, ktoré sa realizujú na národnej úrovni, komunitárne akcie alebo núdzové opatrenia;

1.14. kladie osobitný dôraz na skutočnosť, že regionálni a miestni aktéri hrajú významnú úlohu ako zodpovední za implementáciu prijímania žiadateľov o azyl a utečencov a za akcie, ktorých cieľom je podporovať ich integráciu, z tohto dôvodu ľutuje, že Komisia v svojom návrhu neuvažovala s konzultáciami s regionálnymi a miestnymi samosprávami počas plánovania a implementácie programu a prijímania rozhodnutí ohľadom svojho financovania. Návrh regionálnym a miestnym činiteľom negarantuje možnosť zúčastniť sa na rozvoji dobrých praktík, týkajúcich sa komunitárnych akcií.

2. Odporúčania Výboru regiónov

Odporúčanie 1

Berúc do úvahy (4)

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
(4) Je potrebné podporovať úsilie, ktoré vynakladajú členské štáty, aby poskytli utečencom a odídencom vhodné podmienky a aplikovali spravodlivé a účinné azylové procedúry za účelom ochrany práv osôb, ktoré vyžadujú medzinárodnú ochranu a zlepšenia fungovania azylových systémov.	(4) Je potrebné podporovať a zlepšovať úsilie, ktoré vynakladajú členské štáty, aby poskytli utečencom a odídencom vhodné podmienky, berúc do úvahy <u>osobitné potreby najzraniteľnejších osôb (akými sú napr. maloleté deti bez sprievodu, izolované matky alebo osamelé ženy, obeť mučenia alebo osoby, ktoré podstúpili nehumánne alebo ponižujúce zaobchádzanie, ako aj osoby vyžadujúce špecifickú lekársku pomoc), aby sa aplikovali spravodlivé a účinné azylové procedúry za účelom ochrany práv osôb, ktoré vyžadujú medzinárodnú ochranu a zlepšenia fungovania azylových systémov.</u>

Zdôvodnenie

Pokiaľ podmienky pre prijímanie ešte nie sú optimálne, je potrebné ich zlepšovať. Ľudia, ktorých situácia je najprekérnejšia sú nie vždy identifikovaní, hlavne keď je počet žiadateľov o azyl vysoký, a teda ich osobitné potreby nedostávajú požadovanú pozornosť. Identifikácia najzraniteľnejších by bola uľahčená definovaním osôb, patriacich do tejto kategórie. Poskytnutie pomoci a vhodnej starostlivosti alebo iných špecifických opatrení pre tieto osoby by im umožnilo čeliť situácii, ktorú prežili a podporilo ich ďalšiu integráciu alebo ich prípadný návrat do ich krajiny pôvodu.

Odporúčanie 2

Berúc do úvahy (8)

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
(8) Pre vytvorenie alebo zlepšenie podmienok, umožňujúcich utečencom a odídencom, ktorí si to želajú, rozhodnúť sa so znalosťou situácie opustiť územie členských štátov a vrátiť sa do krajiny svojho pôvodu je potrebná konkrétna pomoc.	(8) Pre vytvorenie alebo zlepšenie podmienok, umožňujúcich utečencom a odídencom, ktorí si to želajú, rozhodnúť sa so znalosťou situácie opustiť územie členských štátov a vrátiť sa do krajiny svojho pôvodu <u>úplne bezpečne a pri dodržiavaní ich ľudských práv</u> je potrebná konkrétna pomoc.

Zdôvodnenie

Európsky fond pre utečencov nesmie v žiadnom prípade podporovať návraty, pokiaľ nie je možné garantovať, že budú vykonané úplne bezpečne a pri dodržiavaní ľudských práv dotýčnych osôb.

Odporúčanie 3

Berúc do úvahy (15)

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
(15) Zavádzanie akcií členskými štátmi musí prinášať dostatočné garancie, pokiaľ ide o spôsob a kvalitu implementácie, pokiaľ ide o výsledky týchto akcií a ich hodnotenie a pokiaľ ide o správne finančné riadenie a jeho kontrolu.	(15) Zavádzanie akcií členskými štátmi musí prinášať dostatočné garancie, pokiaľ ide o <u>transparentné spôsoby implementácie a jej kvalitu implementácie</u> , pokiaľ ide o výsledky týchto akcií a ich hodnotenie a pokiaľ ide o správne finančné riadenie a jeho kontrolu.

Zdôvodnenie

Implementácia musí byť za každých okolností transparentná.

Odporúčanie 4

Článok 4, odstavec 1, bod d) (nové)

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
	d) <u>pri dobrovoľnom návrate osôb, ktorých žiadosť o ochranu spomínaná v článku 3, body 1 až 3, bola zamietnutá, keď tieto osoby nezískali nové občianstvo a neopustili územie členského štátu.</u>

Zdôvodnenie

Je možné používať zdroje Fondu na účely dobrovoľného návratu osôb, ktorých žiadosť o ochranu bola predmetom záporného rozhodnutia a nielen tých, ktorých žiadosť sa práve spracováva.

Odporúčanie 5

Článok 4, odstavec 3

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
3. Akcie zohľadňujú otázky spojené s pohlavím dotýčajúcich sa osôb, ako aj osobitné potreby najzraniteľnejších osôb, vrátane tých, ktoré podstúpili mučenie alebo neludské alebo ponižujúce zaobchádzanie, a tiež vyšší záujem dieťaťa. Akcie stanovené v odstavci 1, body a), b) a c) môžu byť predmetom kombinovaných projektov.	3. Akcie zohľadňujú otázky spojené s pohlavím dotýčajúcich sa osôb, <u>vyšší záujem dieťaťa</u> , ako aj osobitné potreby najzraniteľnejších osôb, vrátane <u>maloletých detí bez sprievodu, izolovaných matiek alebo osamelých žien, osôb tých, ktoré podstúpili mučenie, alebo neludské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo zneužívanie, ako aj osoby vyžadujúce špecifickú lekársku pomoc, a tiež vyšší záujem dieťaťa.</u> Akcie stanovené v odstavci 1, body a), b) a c) môžu byť predmetom kombinovaných projektov.

Zdôvodnenie

Vyšší záujem dieťaťa je zapísaný v medzinárodných zmluvách a teda musí byť jasne uvedený v tomto návrhu. Identifikácia najzraniteľnejších by bola uľahčená definíciou osôb patriacich do tejto kategórie. Navrhované vymenovanie zodpovedá vymenovaniu, ktoré používa napríklad UNHCR.

Odporúčanie 6

Článok 6

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
Podporu Fondu môžu využívať akcie v oblasti integrácie do spoločnosti rezidentského členského štátu pre osoby, ktorých sa týka článok 4, odstavec 1, bod b), ako aj pre členov ich rodiny a najmä:	Podporu Fondu môžu využívať akcie v oblasti integrácie do spoločnosti rezidentského členského štátu pre osoby, ktorých sa týka článok 4, odstavec 1, bod b), ako aj pre členov ich rodiny a najmä napríklad:

Zdôvodnenie

Vzhľadom k tomu, že neexistuje žiadna spoločná definícia ukazovateľov integrácie, ani žiadna spoločná vízia v tejto oblasti, je vhodné zdôrazniť, že akcie vymenované v tomto článku sú len príkladmi, vďaka ktorým môže byť podporená integrácia.

Odporúčanie 7

Článok 6, odrážka 3 (nové)

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
	— <u>akcie, ktorých cieľom je podporovať asimiláciu jazyka a kultúry prijímajúcej krajiny;</u>

Zdôvodnenie

Je na mieste zdôrazniť význam jazyka ako hlavného nástroja aktívnej participácie v spoločenstve a okolitej spoločnosti. Jazyk je možné naučiť sa rôznymi spôsobmi a je úzko spätý s kultúrou. Teda oprávnené akcie podporované fondom sa nemusia obmedzovať napríklad len na školstvo.

Odporúčanie 8

Článok 6, odrážka 6

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
— akcie, ktorých cieľom je integrácia týchto osôb, vykonávané miestnou samosprávou, európskymi občanmi alebo komunitárnymi organizáciami pre utečencov, napríklad na základe dobrovoľnosti, patronátu, účasťou socio-profesijných alebo odborových organizácií.	— akcie realizované regionálnou a miestnou samosprávou <u>pre podporu ktorých cieľom je integrácia týchto osôb, vykonávané miestnou samosprávou, európskymi občanmi alebo komunitárnymi organizáciami pre utečencov, napríklad na základe dobrovoľnosti, patronátu, účasťou socio-profesijných alebo odborových organizácií.</u>

Zdôvodnenie

Prostriedky, ktorými disponujú regionálne a miestne samosprávy pre podporu integrácie sa týkajú hlavne organizácie verejných úradov. Z tohoto pohľadu treba bdiť nad pripravenosťou úradov a absenciou diskriminácie a brať do úvahy ďalšie konkrétne potreby podporujúce integráciu utečencov. Berúc na zreteľ rozhodujúcu úlohu týchto akcií je vhodné ich rozlíšiť od ďalších aktivít, ktoré sa realizujú na miestnej úrovni. Tieto zmeny a doplnky umožňujú upresniť pôvodný text Komisie a rozdeliť ho do dvoch častí (odporúčania 8 a 9).

Odporúčanie 9

Článok 6, odrážka 7 (nové)

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
	— akcie, ktorých cieľom je podporovať integráciu týchto osôb, ako aj dialóg medzi nimi a miestnymi spoločnosťami a na ktorých spolupracujú aj organizácie združujúce utečencov a európskych občanov, napríklad na základe dobrovoľnej služby, partnerstva, účasťou socio-profesijných alebo odborových organizácií.

Zdôvodnenie

Cieľom tohto doplnenia je zdôrazniť, že pojem „integrácia“ je proces obojstranného dialógu a interakcie medzi spoločnosťou a všeobecnejšie občianskou spoločnosťou na jednej strane a integrovanými osobami na strane druhej. Okrem toho je vhodné tiež zdôrazniť zodpovednosť utečencov v integrácii nových členov spoločnosti.

Odporúčanie 10

Článok 8, odstavec 2 (nový – súčasný sa stáva odstavcom 3)

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
	<u>2. Pri výbere voliteľných akcií je treba osobitne garantovať vytvorenie konkrétnych dobrých praktík na miestnej a regionálnej úrovni.</u>

Zdôvodnenie

Z návrhu definície voliteľných komunitárných akcií sa zdá, že podpora musí byť daná hlavne centrálnej administratíve alebo aktérom pôsobiacim na európskej úrovni. Avšak sa často stáva, že najlepšie praktiky a novátorské pilotné projekty sú zavedené a najmä testované v spoločnostiach v praxi. To je dôvod, pre ktorý je dôležité garantovať zavedenie cezhraničných projektov, na ktorých spolupracujú miestni alebo regionálni partneri.

Odporúčanie 11

Článok 9, odstavec 2, point d)

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
d) náklady na personál a administratívu, spojené s prijímaním dotýčnych osôb a zavádzaním núdzových opatrení;	d) náklady na personál a administratívu, spojené s prijímaním dotýčnych osôb, <u>rozhodovacím procesom ohľadom práva na pobyt</u> a zavádzaním núdzových opatrení;

Zdôvodnenie

Súčasná formulácia neumožňuje jasne stanoviť, či sa voliteľné núdzové opatrenia vzťahujú aj na rozhodovací proces ohľadom práva na pobyt. Rozhodovací proces je však stále podstatnou časťou zavádzania núdzových opatrení a náklady s tým spojené môžu byť značné.

Odporúčanie 12

Článok 12, odstavec 4

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
4. Zodpovedné orgány budú musieť zabezpečiť nasledujúce úlohy:	4. Zodpovedné orgány budú musieť zabezpečiť nasledujúce úlohy <u>pri dodržiavaní transparentnosti</u> :

Zdôvodnenie

Implementácia musí byť transparentná za každých okolností a na všetkých úrovniach.

Odporúčanie 13

Článok 12, odstavec 4, point a)

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
a) konzultovať s dotýčnými partnermi za účelom vytvorenia viacročného programovania. Ide napríklad o mimovládne organizácie, miestnu samosprávu, kompetentné medzinárodné organizácie, sociálnych partnerov, atď. ...);	a) konzultovať s dotýčnými partnermi za účelom vytvorenia viacročného programovania. Ide napríklad o <u>regionálnu a miestnu samosprávu</u> , ako aj mimovládne organizácie, miestnu samosprávu , kompetentné medzinárodné organizácie, sociálnych partnerov, atď. ...);

Zdôvodnenie

Hlavní aktéri Európskeho fondu pre utečencov, ktorí poskytujú služby a ktorým pripadá všeobecná zodpovednosť, sú regionálne a miestne samosprávy. Politika v oblasti prijímania a integrácie žiadateľov o azyl nemôže byť plánovaná ani vykonávaná v členských štátoch bez koordinácie s týmito orgánmi. Rozhodnutie musí teda stanovovať, že zodpovedné orgány vypracujú programovanie v spolupráci s regionálnou a miestnou samosprávou.

Odporúčanie 14

Článok 12, bod 4, písmeno c)

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
Organizácia postupov pre výber a pridelenie spolufinancovania z Fondu pre utečencov s prihladením na princípy transparentnosti, rovnosti v zaobchádzaní a nekumulácie;	Organizácia postupov pre výber a pridelenie spolufinancovania z Fondu pre utečencov s prihladením na princípy transparentnosti, rovnosti v zaobchádzaní a nekumulácie; ako aj situácie a potreby v členskom štáte; okrem toho by sa pri výbere projektov mala zohľadniť efektívnosť nákladov projektu s prihladením na počet zaangažovaných osôb ako aj skúsenosti, odborná pripravenosť, spoľahlivosť organizácie alebo prípadných partnerských organizácií, ktoré žiadajú o financovanie.

Zdôvodnenie

Článok 9 odsek 3 Rozhodnutia Rady z 28. septembra 2000 o vytvorení Európskeho fondu pre utečencov (Ú. v. L 252 z 06.10.2000, str. 12 a ďalej) [EFF I] sa osvedčil a preto by mal byť prevzatý do EFF II. Predovšetkým by sa mal výber projektov zodpovednými orgánmi vykonávať aj podľa kritéria situácie regiónu, resp. miestnej organizačnej jednotky a potreby. Toto vykonávajú miestne a regionálne koordinačné centrá v jednotlivých členských štátoch. Externí znalci nie sú schopní túto úlohu vykonať.

Odporúčanie 15

Článok 22, bod 2

Návrh Komisie	Zmeny a doplnenia Výboru regiónov
2. Vyplatenie zálohy vo výške 50 % prostriedkov pridelených členskému štátu každoročným rozhodnutím Komisie o spolufinancovaní Fondom prebehne do 60 dní po prijatí rozhodnutia o spolufinancovaní.	2. Vyplatenie zálohy vo výške 50% 70% prostriedkov pridelených členskému štátu každoročným rozhodnutím Komisie o spolufinancovaní Fondom prebehne do 60 dní po prijatí rozhodnutia o spolufinancovaní.

Zdôvodnenie

Aby neboli preťažené národné rozpočty a prostriedky partnerov zaangažovaných v realizácii projektov (MVO, atď.), mali by byť stanovené menej prísne požiadavky pre vyplácanie záloh členským štátom.

V Bruseli, dňa 17. júna 2004

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB